JUDICIUM
UNIVERSITATIS
OXONIENSIS

DE

1. Solenni Liga & Fœdere.
2. Juramento Negativo.
3. Ordinationibus } Disciplinam, &
Parlamenti circa } Cultum.

In plena Convocatione 1 *Junii* 1647.
Communibus Suffragiis (nemine contradicente) promulgatum.

A

ROBERTO SANDERSONO,
S. Theologiæ ibidem Professore Regio,
POSTEA
Episcopo Lincolnienſi.

Editio Quarta.

LONDINI,
Typis *J.L.* Impensis *L. Meredith*, MDCLXXXIX.

15
64
OCT

JUdicium Celeberrimæ Academiæ Oxoniensis communibus Suffragiis in Domo Convocationis Jun. 1. (*ſtylo veteri*) 1647. *nemine* (*in frequentiſſimo licet Conventu*) *contradicente promulgatum, & mox typis vernaculo ſermone excuſum, elapſo jam integrò, & quod excurrit, anno, Latine verſum exhibemus; Eo potiſſimum Conſilio, ut apud exteras Eccleſias* (*quibus Reformatores noſtros* (*ſcilicet!*) *ſuis præſtigiis ac lenociniis & miſere impoſuiſſe accepimus, & imponere potuiſſe animo dolemus*) *Facti noſtri & Conſcientiæ ratio aliqua conſtaret. Poſt graviſſimas calamitates, quas Deo, permittente, & exigentibus Peccatis noſtris, ab eis, dum Avaritiæ ſuæ & Ambitioni litant, in has Eccleſias & Regna invectas; detraxit tandem pro immenſa ſua Bonitate clementiſſimus Pater factioſis iſtis Impoſtoribus illam qua nefaria ſua conſilia inſtruſtabant, Religionis Larvam, ipſorumque hypocriſin populo Anglicano reddidit, reddetque* (*uti ſperamus*) *magis magiſque indies, univerſo terrarum Orbi, non jam ſuſpectam ultra, ſed plane perſpectam & exoſam. Poſtquam excuſſo leniore optimi Regis jugo, ruptiſque omnium jurium divinorum humanorumque repagulis, cæperunt in populares & contribules ſuos me-*

vam ac apertam Tyrannidem exercere: Machinam è multis unam, ſed qua vix aliam experti ſumus ad ipſorum conſilia domi promovenda & conciliandos exterorum animos magis accommodam (Solenne ſc. Fœdus & Ligam) ut Conſcientiis noſtris conſuleremus, penitus introſpiciendam, omneſque ejus partes ſcverius examinandas cenſuimus: ne forte, velut in Equo Trojano, Sinonius aliquis in tanto corpore ſubeſſet dolus. Deprehendimus quæ nos ab eo Fœdere temere admittendo abſterrerent ſatis & multa & gravia; quæ in iſto Libello noſtratibus primum hominibus, propoſuimus, ut qui conſcientiis noſtris ſcrupulum injeciſſent, dubia diſſolverent. Sive id ab ipſis contemptione noſtri, ſive rei deſperatione factum, ipſi viderint, judicent alii; res certa, toto anno nihil reſponſum. Veſtris itaque oculis atque Arbitrio, quicunque in Reformatis Chriſti Eccleſiis ubivis terrarum vivitis, ſcrupulos noſtros ſubjicimus: Obteſtantes ut expenſis prius quæ à nobis propoſita ſunt, cum ea quæ Chriſtianos homines decet charitate & candore, eadem charitate & candore de Conſiliis, Factis, Conſcientiiſque noſtris judicetis.

Oxonii
Junii 10. 1648.

Pro

Pro Reformanda ac tuenda Religione, Regia Dignitate ac Felicitate, triumq; Regnorum Angliæ, Scotiæ, & Hiberniæ Pace ac Salute procuranda.

Forma Ligæ, ſeu Solennis, quod dicitur, Fœderis.

Solenne Fœdus & Liga.

NOS Proceres, Barones, Equites, Generoſi, Cives, Burgenſes, Evangelii Miniſtri, & cujuſcunque Ordinis infra Angliæ, Scotiæ, & Hiberniæ regna Plebes, Dei providentia ſub eodem Rege degentes, & eandem Reformatam Religionem profitentes; Dei gloriam, Regniq; Domini noſtri Jeſu Chriſti incrementum, Majeſtatis, ſoboliſq; Regiæ honorem & felicitatem, publicamq; Regnorum (in qua privata cujuſq; fortuna includitur) genuinam Libertatem, Salutem & Pacem ob oculos habentes; & proditorias ac ſanguinolentas inimicorum Dei adverſus veram Religionem, ejuſq; profeſſores ubiq; gentium, in hiſce præſertim tribus Regnis ab initio uſq; Reformatæ Religionis, technas, conjurationes, inſidias, & artes, ſimulque quantopere nuper & hoc ipſo tempore aucta ſit & exercita ipſorum rabies, vires, & audacia (cujus rei præſentiſſima ſunt & publica teſtimonia, deplorata Eccleſiæ & Regni Hiberniæ, afflicta Eccleſiæ & Regni Angliæ, & dubia admodum Eccleſiæ & Regni Scotiæ conditio) recogitantes; Ad conſervandum noſq; ipſos & religionem noſtram ab ultima ruina & interitu (poſt alia

tentata Supplicationum, Remonſtrantiarum, Proteſtationum & Perpeſſionum remedia) juxta horum Regnorum laudabilem retroactis ſeculis conſuetudinem, & populi Dei apud exteras Gentes exemplum, matura prius habita deliberatione, conſtituimus tandem & decrevimus ſolennem Ligam & Fœdus mutuo inire: cui omnes ſubſcribimus, & pro ſe quilibet noſtrum levati ad Deum altiſſimum manibus juramus,

I.

QUod per Dei gratiam ſincere, ſerio & conſtanter, pro loci & muneris noſtri ratione, conabimur, Reformatam in Eccleſia Scotica Religionem, in Doctrina, Cultu, Diſciplina, & Regimine (Eccleſiaſtico) contra communes hoſtes conſervare; Religionemque in Angliæ & Hiberniæ Regnis, in Doctrina, Cultu, Diſciplina, & Regimine, ſecundum Dei verbum, & Eccleſiarum optime reformatarum exemplar, reformare: Conabimur inſuper Eccleſias Dei in tribus his Regnis ad arctiſſimam (quam fieri poteſt) in Religione, Fidei Confeſſione, Regiminis Eccleſiaſtici forma, Directorio Cultus & Catechiſmi, Conſenſionem & Uniformitatem adducere: Ut nos Poſterique noſtri in Fide & Dilectione fraterne degamus, & delectetur Dominus in medio noſtri habitare.

II.

QUod eundem in modum, ſine perſonarum acceptione, Papiſmum, Prælaturam, (hoc eſt, Regimen Eccleſiaſticum per Archiepiſcopos, Epiſcopos, eorumque Cancellarios & Commiſſarios, Decanos, Decanos & Capitula, Archidiaconos, & alios Officiarios Eccleſiaſticos ab illa Hierarchia pendentes quoſcunque) Superſtitionem, Hæreſin,

reſin, Schiſma, Impietatem, & quicquid ſanæ doctrinæ, & virtuti pietatis contrarium eſſe deprehendetur, extirpare conabimur: Ne alienorum peccatorum participes facti plagarum etiam participes ſimus; & ut unus ſit in tribus his Regnis Dominus, atque unum Nomen ejus.

III.

Pari ſinceritate, ſtudio & conſtantia Parlamentorum Jura & Privilegia, Regnorumq; Libertates, cum Vita & Fortunarum noſtrarum diſcrimine mutuo conſervare; & Regiæ Majeſtatis perſonam atque authoritatem, in veræ Religionis Libertatumque Regnorum conſervatione & defenſione, conſervare & defendere, pro noſtri cujuſque muneris ratione conabimur: Ut atteſtetur univerſus Orbis conſcientiis noſtris de noſtra in Regem fidelitate, debitamque Regiæ Majeſtati poteſtatem & amplitudinem imminuendi, nullum nobis animum aut intentionem ſubeſſe.

IV.

Omnes inſuper qui Incendiarii, Malignantes, aut Reformationem Religionis impediendo, Regem a populo ſuo aut Regna ab invicem dividendo, Populumve in partes aut factiones diſtrahendo, contra præſentem Ligam & Fœdus Malorum inſtrumenta fuerunt eruntve, omni cum fidelitate detegere conabimur, ut publicam cognitionem & condignas pœnas ſubeant, pro delictorum ſuorum merito & exigentia, vel prout utriuſque Regni reſpective ſuprema Judicatoria, aut alii ab eis in eum finem delegati judicaverint * expedire.

* Æquum judicabunt *legit interpres Latinus mala fide, cum Anglice legatur* (judge convenient.)

V.

Et quandoquidem Majoribus noſtris uſque denegata beatæ inter hæc Regna pacis felicitas, nobis ſingulari Dei providentia conceſſa & per utriuſque Regni Parlamentum nuper conſtituta eſt & confirmata: dabimus operam ſinguli pro loci & muneris noſtri ratione, ut firma pace & unione in omne ævum conjuncta permaneant; utque in pertinaces ejuſdem impugnatores juxta modum & formam in præcedente Articulo expreſſam animadvertatur.

VI.

Quinetiam in communi hac cauſa Religionis, Libertatis & Pacis Regnorum, omnes eos qui hanc Ligam & Fœdus in eunt, in eadem tuenda & exequenda pro loci & muneris noſtri ratione adjuvabimus & defendemus: Neque nos à beatiſſima hac Unione & Conjunctione, directe vel indirecte, combinatione, perſuaſione, vel terrore qualicunque diſtrahi ac divelli patiemur: ſive facta in adverſam partem defectione, ſive nos deteſtandæ ἀδιαφορίᾳ & neutralitati in hac cauſa ad Gloriam Dei, Regnorum Utilitatem, Regis Dignitatem tantopere ſpectante, permittendo: Sed in eadem animoſe & conſtanter contra omnem oppoſitionem omnibus diebus vitæ noſtræ permanebimus; eandemque adverſus omnia cujuſcunque generis obſtacula & impedimenta pro virili promovebimus; & quod non poterimus ipſi ſuperare, ut ei mature occurratur, notum faciemus. Quæ omnia velut Deo præſente præſtabimus.

Porro, quoniam Regna iſta plurimorum peccatorum adverſus Deum & Filium ejus Jeſum Chriſtum, ex eorum effectis (præſentibus ſc. difficultatibus & periculis) nimis liquido conſtat eſſe rea; coram Deo & mundo profitemur, & denunciamus ſincerum cordis noſtri deſiderium, pro peccatis propriis & pro peccatis iſtorum Regnorum, noſmet humiliandi: maxime quod Evangelium, quantivis

tivis pretii beneficium, prout par erat non æſtimavimus, quod ad ejus puritatem & vim non anhelavimus, quodque Chriſtum in corda noſtra recipere, atque eo digne ambulare, non curavimus, quæ reliquorum in nobis tantopere, exuberantium peccatorum ac iniquitatum cauſæ fuerunt: Simulque pro nobiſmetipſis, aliiſque omnibus fidei & curæ noſtræ concreditis, cum publice tum privatim, verum & ſincerum animi noſtri deſiderium, ſtudium, & conatum, in omnibus officiis Deo hominique debitis, vitam noſtram emendandi, & aliis veræ Reformationis exemplo invicem præeundi; quo Dominus a nobis iram ſuam & triſtem indignationem avertat, atque has Eccleſias & Regna in veritate & Pace ſtabiliat. In hoc autem Fœdus coram Deo Opt. Max. omnium cordium ſcrutatore juramus, cum vera intentione idipſum adimplendi; ut in magno illo die, quum omnium cordium arcana patefient, rationem reddituri: Humillime Dominum rogantes, ut in eum finem dignetur nos ſancto duo Spiritu confirmare, ſicque conſilia noſtra & conatus benedictione ſua proſequi, ut populo ſuo cedant in libertatem & ſalutem, aliæq; Eccleſiæ Chriſtianorum Antichriſtianæ tyrannidis jugum cum gemitu vel expertæ vel metuentes, ad conſimilem Aſſociationem & Fœdus ineundum provocentur; ad Dei gloriam, regni Jeſu Chriſti propagationem, Regnorumque & Rerump. Chriſtianorum pacem & tranquillitatem.

Forma

FORMA

JURAMENTI NEGATIVI.

EGO A. B. *ex animo juro me in hoc Bello ſive Cauſa contra Parlamentum Regi vel copiis quibuſcunque ſine authoritate utriuſq; Domus Parlamenti collectis, directe vel indirecte, non adhæſurum aut opem ſponte laturum. Juro inſuper in Parlamenti me poteſtatem & fidem memet recepiſſe, ſine aliqua intentione, quæ præſenti Parlamento ejuſve rationibus præjudicio ſit: & ſine Regis aut ejus Conſiliarii vel miniſtri cujuſcunque (aliis quam eſt a me jam indicatum) mandato, conſcientia, vel conſilio. Ita me Deus adjuvet per Jeſum Chriſtum hoc ſacroſancto Evangelio annunciatum.*

JUDI-

JUDICIUM

Univerſitatis Oxonienſis,

DE

Solenni Fœdere & Liga,
Juramento Negativo,

Ordinationibus circa { *Diſciplinam,* / *Directorium.*

QUandoquidem edita nuper Procerum & Plebis in Parlamento congregatorum *De Viſitanda & Reformanda Univerſitate Oxonienſi* Ordinatione, perſonis quibuſdam *Viſitatoribus* ibi dictis poteſtas conceſſa eſt, de iis inquirendi qui in Univerſitate prædicta oblata ſibi *Solenne Fœdus* & Ligam *Juramentumq*; quod *Negativum* vocant, ſuſcipere recuſaverint; deq; iis qui *Ordinationum* Parlamenti de *Diſciplina* (Eccleſiaſtica) & *Directorio*, (Cultus Publici) executioni ſemet appoſuerint, earumve executionem pro loci vocationiſque ſuæ conditione non promoverint: Nos *Magiſtri & Scholares* dictæ univerſitatis, aliique ejuſdem *Officiarii & Membra* (non ut aliorum conſcientias temere judicemus, ſed ut, dum propriis cavemus, amoliamur quantum in nobis eſt coram Deo & hominibus omnem obſtinati animi pravam ſuſpicionem) noſtram de *Fœdere*, *Juramento* & *Ordinationibus* prædictis

dictis sententiam, ejusque sententiæ veras rationes publice proponendas duximus: Expectantes sperantesque, e duobus alterutrum nobis pro sua Justitia & Charitate omnes quorum ista rescire intererit concessuros: ut vel ad consentiendum circa prædicta non ulterius adigamur, quam patitur præsens conscientiæ nostræ judicium; vel saltem non illico condemnemur, si consensum nostrum tantisper abstineamus, dum propositis a nobis scrupulis plene & solide satisfiat.

SECT. I.

De Fœderis Proœmio.

DE *Proœmio* sive *præfatione Fœderis introductoria* etsi eo minus laboremus, quod dici fortasse poterit ad ipsius Fœderis substantiam non ita proprie pertinere: inter alia tamen ibi dicta quorum Agnitio a quolibet Fœderato implicite requiritur,

1. Primo, illud veremur ut nobis tuto profiteri liceat, *auctam esse hoc tempore eorum*, qui ibi *inimici Dei* intelliguntur, *rabiem, vires, & audaciam.*

2. Deinde nec illud vere possumus affirmare, ullas nos unquam *Supplicationes* vel *Remonstrationes* ad effectus ibi memoratos, aut ipsos adhibuisse, aut ut ab aliis adhiberentur, consensum nostrum præbuisse.

3. Neque vero arbitramur mutuam istiusmodi Fœderis contesserationem, medium esse licitum, accommodum, & probabile, *ad nos Religionemque nostram a ruina & interitu conservandos.*

4. Nec eam denique vel *laudabili istius Regni* retro-actis seculis *consuetudini*, vel approbato *populi Dei apud exteras gentes exemplo*, credimus esse consentaneam: Cum in Gentis nostræ Annalibus Fœderis a populo Anglicano ulla unquam occasione initi nullibi com-

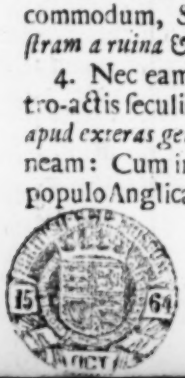

compareat, vel leviſſimum veſtigium: nec nobis occurrat initi ubivis gentium ejuſmodi Fœderis laudabile exemplum: Imo potius, quod eſſet *iſti par* toto orbe nunquam antehac *Fœdus* extitiſſe ab ejus *Patronis fidenter affirmetur.

* *Juramentum, cui quantum ad materiam, perſonas, & alias circumſtantias, in ullo nunquam ſeculo & juramento ſimile aliud extitiſſe in divinis aut humanis hiſtoriis nullibi legimus.* Phil Nye, Covenant with Narrative, p. 12.

SECT. II.

De Fœdere Generalia quædam.

IMprimis non ſatis liquet, poſſe a nobis admitti Fœdus quod ſit ſub conſtituta pœna imperatum: Quia videtur, I.

1. *Primo*, tale imperium cum *Fœderis natura* parum convenire, quod cum ſit ſpecies quædam *Pacti* ſive *Contractus*, mutuo contrahentium ſupponit (a) *ſpontaneum conſenſum* ad quem ſunt homines ſuaſionibus adducendi, non vi aut metu cogendi. Quinimo hoc ipſum Fœdus in *Præfatione*, *Concluſione*, totoque ſui *Corpore*, ea verborum forma præſcriptum eſt, quæ conſenſum ſignificet, rationum potius momentis ſubnixum, quam metu extortum.

(a) *Pactum eſt duorum pluriumve in idem placitum conſenſus*, l. 1. ff. de Pactis.

2. Nec id *ſecundo* fieri poſſe, niſi prodita ſimul ea *Libertate* quam *Proteſtationis* noſtræ vinculo jam ante obligati, & ex ipſo iſto (b) Fœdere *Juramenti* religione jam denuo obligandi ſumus, cum capitis, & fortunarum noſtrarum diſcrimine tueri & conſervare. Cui Libertati, Juramenti novi nulla Parlamentaria lege ſanciti impoſitionem plane adverſari, & in notiſſimo

(b) Art. 3.

notiſſimo illo Statuto quæ (c) *Petitio Jurium* dicitur diſertim aſſeritur; & a Proceribus ac Plebe in (d) *Declarationibus* ſuis agnoſcitur.

(c) *Quandoquidem nullis eorum*, ſubditorum ſc. *juramenta delata fuerint nullis hujus Regni legibus aut conſtitutionibus ſtabilita: Humillime petunt ne quis in poſterum ad tale Juramentum præſtandum compellatur—Quæ omnia humillime petunt—ut jura & libertates ſuas ſecundum Leges & Statuta hujus Regni.* Petit. of Right. 3 Car. (d) *Declaratum eſt, non poſſe Regem quenquam ad jurandum adigere ſine Statuto Parlamenti.* Declar. 16. Jan. 1642. *Vide* Exact. Collect. p. 859, 860.

3. Nec etiam *tertio*, niſi agnoſcere velimus iis qui iſtoc Fœdus a nobis exigunt, aliquid in nos juris competere amplioris, quam aut ab eorum anteceſſoribus hactenus unquam vindicatum accepimus; aut cum prædictæ *Proteſtationis* noſtræ (ſi ſaltem nos eam recte intelligamus) pluribus nec levioris momenti commatis conſiſtere poſſe arbitramur.

Neque vero *ſecundo* ſat nobis liquet (etiamſi nulla accederet jubentium poteſtas, ſed ſuadentium duntaxat authoritate commendata res noſtro demum ipſorum arbitrio tota permitteretur.)

1. Qui nos pateretur prudentia officiique noſtri (*ſubditi* qui ſimus) ratio, Fœdus, in quo de Ejus cujus ſubditi ſumus jure agitur, ſine ipſius *conſenſu* vel *expreſſo*, vel *tacito* ſaltem, & rationabiliter præſumpto, ſponte noſtra inire. Quum ex æquitate Legis *Num.* 30. penes ipſum eſſe putemus, quod a nobis ſic factum fuerit pro ſuo beneplacito reſcindere & adnullare.

* 9. *Octob.* 19 *Car.* 2. Poſtquam Sereniſſima Regia Majeſtas * *publicato Programmate* voluntatem ſuam hac ex parte abunde jam patefecerit, qui ſit nobis porro integrum *Fœdus ab ipſo explicite prohibitum* admittere, non violato Ejus *Obſervantiæ* jure, quam nobis perſuaſiſſimum eſt & nativæ Fidelitatis Lege, & Jurisjurati vinculo, omnibus Regis juſſionibus deberi, quæ nullis aut Dei præceptis, aut poſitivis hujus Regni Legibus manifeſte repugnant?

SECT.

SECT. III.

De Primo Fœderis Articulo.

IMprimis poſtulant Sacræ Literæ ut *cum Judicio juretur*: quod veremur ut facturi ſimus, ſi (quod in primo hujus Articuli membro continetur) de *conſervanda alterius gentis Religione* juraretur. I.

1. Cujus ut noſtra non intereſt eſſe multum peritos, ita nos admodum imperitos eſſe profitemur.

2. Quæ (quatenus eam infelicium horum temporum περιςάσεις ad noſtram notitiam perduxerunt, & nos arbitrari valemus) in tribus quatuor illorum quorum inibi mentio fit capitibus (*Cultu* ſc. *Diſciplina* & *Regimine*) aliquanto deterior eſt, in quarto etiam (*Doctrinæ* ſc.) nihilo melior, quam noſtra illa, de qua tamen reformanda in proximo hujus Articuli membro tantopere ſatagitur.

3. In qua ſi quid olim deprehenderimus (quod fortaſſe penitius eam inſpicientibus non erit ſimpliciter impoſſibile) quod *Papiſmum*, *Superſtitionem*, *Hæreſin* vel *Schiſma* nobis videbitur ſapere, aut eſſe *ſanæ doctrinæ* vel *virtuti pietatis* contrarium tenebimur vi proximi Articuli ei extirpando ſtudere, poſtquam jam ante præſentis Articuli virtute ad eam conſervandam obligati fuerimus.

4. In qua denique (ut illud non diſſimulemus) videmur nobis nonnulla interim deprendiſſe (a) *Superſtitioni* & (b) *Schiſmati* (noſtro ſaltem judicio) adeo finitima, ut illos æquius ſit a nobis ſubmoneri ſua ut corrigant, quam nos ab illis ad ea conſervanda urgeri.

(a) Viz. *Quod Epiſcopatum judicent eſſe Antichriſtianum*, [&

(b) Viz. *Quod diſciplinam illam ſuam, & Regimen Presbyterianum, notam faciunt veræ Eccleſiæ, & ut ipſum Regni Jeſu Chriſti thronum venerentur.*

Deinde

Deinde quantum ad alterum illud hujus Articuli membrum, de Reformanda ſc. in hoc Regno Religione quoad *Doctrinam, Cultum, Diſciplinam*, & *Regimen Eccleſiaſticum*: cum Reformatio Immutationem in ſui ratione neceſſario & formaliter includat, nondum ſatis liquet poſſe a nobis iſtiuſmodi *Reformationem* attentari.

Primo, ſine manifeſto tum Papiſtarum tum Separatiſtarum ſcandalo:

Iſtoc enim pacto,

1. Deſertores nos præſtabimus juſtiſſimæ cauſæ quam inſignes pietate *Epiſcopi* & *Martyres*, aliique Eccleſiæ noſtræ eruditi *Theologi* & *Profeſſores* ab ipſo Reformationis initio ad noſtra uſque tempora, ſuis cum ſcriptis tum perpeſſionibus ſtrenue propugnarant. Qui adverſus utriuſque generis hoſtem Religionem Eccleſiæ Anglicanæ verbo Dei conſonam eſſe abunde demonſtrarunt.

2. *Papiſtis* erit, quo ſpecioſius opprobria illa & contumelias in nos jaciant, quibus infamare ſolent *Religionem noſtram*. Solenne illis jamdiu fuit iſta objectare: Quæ tandem ſiet Religio noſtra, inter nos nondum convenire: Ex quo Romanam Eccleſiam deſeruimus neſcire ubi ſit conſiſtendum, aut pes figendus: Eſſe Religionem noſtram * *Religionem Parlamentariam.*

* *Nemo nobis vitio vertat quod eam vocemus Religionem Parlamentariam, Evangelium Parlamentarium, Fidem Parlamentariam*, Harding in confut. Apol. Juel. part. 6. c. 2.

3. Agnoſcemus (re ipſa loquente) ſubfuiſſe aliquid in Eccleſiæ noſtræ *Doctrina* & *Cultu* (quibus interim, ab ipſis rigide exigebatur, ut eſſent conformes) Dei verbo parum conſentaneum: unde utriſque ſuppetat, unis, *Recuſantiæ* ſuæ; alteris, apertæ ab Eccleſiarum noſtrarum communione *Separationis* juſta excuſatio.

4. Quin

5. Quin & illud quoque implicite saltem fatebimur, *Leges* contra *Recusantes Papistas* in hoc Regno antehac latas iniquas fuisse; omniaq; supplicia virtute dictarum legum eis illata, injusta. Siquidem illi nobis eo tantum nomine pœnas dabant, quod verebantur nobiscum in ea publici cultus forma communicare, quæ nobismet tandem non minus quam ipsis fuerit improbata.

2. *Secundo, sine manifesta nostri ipsorum injuria.* Perhibebimus siquidem contra nosmetipsos falsum testimonium; multiplicesque alias *Conscientiis* nostris, *Existimationi* & *Fortunis* laqueos injiciemus: Si operam nostram interposita Juramenti fide obligemus, ad *Religionem* illam (velut pravam & vitiosam) *Reformandam*,

1. Quam antehac propriarum manuum subscriptione contestati sumus esse verbo Dei consentaneam: cujus facti ut nos postea pœniteret, nullis aut proprii cordis obmurmurationibus, aut rationum ab aliis adductarum momentis & pondere hactenus effectū est.

2. Quam firma animorum persuasione non esse credimus in quovis dictorum quatuor capitum (prout apud nos legibus constituta sunt) multo minus in universis & singulis, verbo Dei contrariam.

3. Quam ex animo idque idoneis (ut opinamur) rationibus inducti, multis nominibus potiorem esse credimus, Deique verbo, & Ecclesiæ Catholicæ praxi magis congruam ea, quam in priori Articuli membro sub Juramenti Religione conservare jubemur.

Cui ut quilibet Clericus ad aliquod Beneficium Ecclesiasticum admissus consentiat, Legibus Regni nunquam hactenus abrogatis imperatur. Quibus (d) cautum est ut Beneficiatus infra certum temporis spatium post Admissionem suam, sub pœna Amissionis Beneficii, 39 *Articulos* (qui Religionis nostræ summam continent) in Ecclesia tempore sacri Conventus coram universo populo ibidem congregato, *legat*; moxque lectis se ex *animo consentire* palam & publice profiteatur.

(d) *Stat.* 13. Eliz. *Cap.* 12.

3. *Tertio, ſine manifeſto Perjurii periculo.* Videtur enim iſtoc hujus Articuli membrum (quantum nos quidem judicando aſſequi poſſumus) ex diametro adverſari,

1. *Proteſtationi* illi noſtræ & *Solenni Voto*, quam nos ſanctiſſime obſervaturos, nec ulla *ſpe, metu, alteriuſve rei intuitu unquam derelicturos* jampridem ſpoſpondimus. In qua Doctrinam eam, ad quam (ſub nomine veræ Proteſtantium Religionis in Eccleſiæ Anglicanæ doctrina expreſſæ) tuendam voto nos obſtrinximus; eandem ipſam eſſe arbitramur, ad quam reformandam & immutandam opere nunc noſtra delato Juramento poſtulatur.

2. Præſtito a nobis (juxta *Leges* Regni & Univerſitatis noſtra *Statuta*) *de Regio Supremate Juramento.* In quo, profeſſi prius, conſcientia teſte, *Regiam Majeſtatem ſolam eſſe ſummam moderatricem hujus Regni*, &c. tandem, Deo teſte, ſancte recipimus nos *quantum in nobis fuerit propugnaturos atq; defenſuros omnes & omnimodas Juriſdictiones, Privilegia, Præeminentias & Authoritates quaſcunq; vel conceſſas & commendatas Recunque Fugiæ Majeſtati ejuſq; Hæredibus & ſucceſſoribus, vel Imriſdictiones, periali hujus Regni diademati conjunctas & annexas.*

(e) Quæ- *Privilegia*, Quarum Juriſdictionum & præeminentiarum una, *Superiori-* eaque iiſdem ipſis pene terminis expreſſa Regni Le- *tates &* gibus ſic annexa, tota poteſtas eſt *Spiritualis ſive Ec-* *Præeminen-* *cleſiaſticæ Juriſdictionis*, pro corrigendis atque refor- *tiæ Spiri-* mandis omnibus & omnimodis erroribus & abuſio- *tuales &* nibus in rebus Eccleſiaſticis: ut ex dictæ (e) Legis *Eccleſiaſti-* verbis plenius intelligi poteſt, Juramenti formula, *cæ — provi-* *Propoſitionem* ſuggerente, Legibus Regni, *Aſſumpti-* *ſitatione* *onem*; qua ratione commode vitari poſſit *Concluſio,* *ſtatus &* fatemur non eſſe noſtri ingenii explicare. *perſonarum*

Eccleſiaſticarum, & pro Reformatione, regulatione & correctione earundem atque omnium & omnimodorum errorum, hæreſium, ſchiſmatum, abuſuum, delictorum, contemptuum, & enormitatum, Imperiali hujus Regni diademati, authoritate præſentis Parlamenti conjunctæ & annexæ erunt in perpetuum. Stat. reſtit. antequam Coronæ Juriſd. 1 Eliz. cap. 1.

SECT.

SECT. IV.

De *Secundo Fœderis Articulo.*

IMprimis antiquam illam Eccleſiaſtici Regiminis formam, quam ex animo, nec uti ſperamus immerito, veneramur, (ut ſub qua Religio noſtra tam feliciter ſine vi aut tumultu, tamque auſpicate & ab initio reformata eſt, & longo poſt tempore ſumma cum veritate & tranquillitate ad honorem & felicitatem Gentis noſtræ, Exterarumque invidiam & admirationem floruit) non poſſumus ſine ingenti animi mœrore & conſternatione intueri, in hoc Fœderis Articulo, I.

1. Non modo *Extirpationi* devotam; nulla aſſignata rationis vel umbra, ob quam expediat, nedum neceſſe ſit id fieri:

2. Sed & eodem loco habitam cum *Papiſmo, Superſtitione, Hæreſi, Schiſmate & profana Impietate*: quæ omnia profitemur nos tam odiſſe quam qui maxime.

3. Idque injecta nonnulla ſuſpicione, eſſe eam Regiminis formam *ſanæ doctrinæ* vel *virtuti pietatis* adeo *adverſam*; ut neceſſe ſit qui ei extirpandæ manum non admoverit adjutatricem, *participem fore alienorum peccatorum*: quod nondum adduci poſſumus ut credamus.

4. Quinetiam illud cupimus ut ſerio expendatur, Si Fœdus conſimili formula *Civibus Londinenſibus* proponeretur, quo ſinguli jurare poſtularentur, *operam ſe ultimam ſincere, ſerio & conſtanter ſine perſonarum acceptione collaturos Extirpationi Perduellionis Regiminis Prætoriani*, (i. e. Regiminis Urbani) (*per Majorem, Aldermannos, Vicecomites, ſenatum civium, alioſque miniſtros & Officiarios inde pendentes*) *Homicidii, Adulterii, Furti, Repetundarum*, &c.

ne participes essent alienorum peccatorum: Utrumne existimari possit, quenquam civium, qui non omnem justæ libertatis sensum, amisisset, delatum ejusmodi Juramentum æquo animo laturum, vel ut actum *Justitiæ, Mansuetudinis & Æquitatis agniturum?*

II. Deinde non arbitramur posse nos salva conscientia conatus nostros ad extirpandum Episcopale Regimen sub Juramento polliceri, sive *Rem* ipsam, sive *nosmetipsos*, sive *Ecclesiam Anglicanam* spectemus, sive debitum Regiæ Majestati *Obsequium*.

Primo, Respectu Rei ipsius: Videtur enim nobis esse Regimen Episcopale, si non *Juris Divini* sensu strictiore, ast *Apostolicæ* saltem *institutionis*: hoc est, etiamsi nullibi a Deo explicate præceptum, ab Apostolis tamen in Ecclesiis institutum, ad mentem & exemplum præceptoris sui Jesu Christi, idque virtute potestatis ordinariæ ab eo ipsis ut Ecclesiæ suæ Rectoribus substitutis delegatæ.

Unde affirmare non dubitamus, *Episcopali Aristocratiæ* potiori jure quam alteri cuivis Regiminis formæ Divinæ institutionis vindicias competere: quæ tamen singulæ id sibi juris peculiariter vindicant, idque vehementius quam ab Episcopis fieri assolet: viz. *Monarchia* Papalis, Presbyterialis *Democratia*, & novitia illa *Independentium* informis forma *Anarchia* verius pro arbitrio singulorum cœtuum, qui in Ecclesiam aliquam communi membrorum consensu de novo collectam sponte sua coaluerint. Illud utcunque ex indubitatis veteris & recentioris ævi historiarum monumentis locupletissime constat, *Episcopatum* ab universa Ecclesia primis illis temporibus receptum, in omnibus Dei Ecclesiis, qua Christianus patet orbis, adeo passim invaluisse, ut per *Annos mille quingentos* Episcopi continua serie invicem succedentes ubique gentium duraverint: Perque tot secula vix unus & alter repertus fuerit, qui se ausus est Episcopalis Eminentiæ hostem aperte profiteri, præter unum

unum *Aerium*. In cujus tamen hiſtoria hæc fere duo ſunt eximia : *Aerii* illam contradictionem ab animi ambitioſi ægritudine initio exortam eſſe, & authori tandem hæreſis notam inuſſiſſe. Facit profecto Epiſcopatus hæc tam veneranda vetuſtas ut omnino metuendum ſit, ſi ei eradicando navetur opera,

1. Triumphaturos vehementer *Pontificios*, quibus cordi eſt nos Religionemq; noſtram ſpretæ antiquitatis, & invectæ novitatis inſimulare ; cum id ab illis objici potuerit, refelli a nobis non potuerit.

2. Ita imminutum iri authoritatem, *conſtanti Univerſalis Eccleſiæ judicio & praxi* (optimo ſc. Scripturarum in his quæ minus aperta ſunt interpreti) jure debitam ut in plurimis ad *Fidem* & *Mores* ſpectantibus, quæque ſecuri uſque & *credimus* & *agimus*, aqua nobis ſæpe hæreat neceſſe ſit, quoties a *Socinianis*, *Anabaptiſtis*, aliiſque *Sectariis* ad ea probanda urgemur. Qualia ſunt, orthodoxæ quædam de divinarum Perſonarum *Trinitate* & *Coæqualitate* adverſus *Arianos* alioſque hæreticos & heterodoxos Explicationes ; *Sacramentorum numerus, uſus & efficacia* ; *Baptiſmus Infantium* ; *Eccleſiæ Nationales* ; *Diei Dominicæ obſervatio* ; ipſeque adeo *Sacræ Scripturæ Canon*.

2. *Secundo, reſpectu noſtri ipſorum.* Adverſari enim videtur ipſis Juſtitiæ, Æquitatis & Humanitatis principiis, extirpandi Regiminis Epiſcopalis (nondum ſatis demonſtrato quod ſit ex ſe illicitum) ſerium & ſincerum ſtudium, a Nobis ſi exigatur.

A Nobis, inquimus, qui omnes quotquot ad gradus Academicos admiſſi ſumus, 39 *Anglicanæ confeſſionis Articulis* ſubſcribendo. Regimen ſimul Epiſcopale calculis noſtris comprobavimus : In quibus diſertis verbis aſſeritur (a) Librum qui *de forma conſecrandi Epiſcopos* inſcribitur, *nihil quod ſit verbo Dei contrarium in ſe continere.* (a) *Artic.*

2. Quorum plerique (quotquot ſc. Sacris Ordinibus initiati ſumus) ab Epiſcopis ordinati fuimus : Quibus ſane nequiſſima talione a nobis reſponſum fo-

ret ſi ob collatos *per manuum* ipſorum impoſitionem ſacros Ordines, nunc viciſſim ipſis eradicandis nos vicarias *manus* noſtras commodaremus : præſertim nullius cauſæ ſatis juſtæ conſcii cur ita facto ſit opus.

3. Quorum non pauci ante aliquot annos, Supplicibus libellis pro continuando Regimine Epiſcopali, Supremæ Curiæ Parlamenti exhibitis vel exhibendis, nomina noſtra ſubſcripſimus, Quod ut a nobis ſincere fuit & ſerio tunc factum, ſic non minus ſincere & ſerio idem nunc denuo nos facturos profitemur (cum nemo nos interim edocuerit id perpetram eſſe factum) ſi quæ ſpes tunc affulſerat receptionis ejuſmodi Libellorum, ea nunc denuo affulgeret.

4. Quorum nonnulli Eccleſiæ alicujus Cathedralis vel Collegiatæ membra ſumus, & nominibus illis *Decanorum, Decani & Capituli*, &c. in hoc Fœderis Articulo damnatis, vitam victumq; noſtrum in toto vel ex parte debemus. Nec facile ſuccurrit nobis ab orbe condito aliquod in hoc genere exemplum: in quo homines cujuſcunque ſtatus vel Ordinis, quamvis de crimine quod *deprivationem* mereretur (quæ tamen noſtra ſors non eſt) juridice convicti, juramento ſe obligare coacti fuerint, ut *ſincere, ſerio & ex animo conarentur* id extirpare (quod quidem non eſſet aliter & ex ſe illicitum) cum quo fortunas ſuas & præcipua vitæ ſuæ ſubſidia una extirpari neceſſe eſſet.

5. Maxime cum ex Statutis vel conſuetudinibus plerarumq; iſtiuſmodi Eccleſiarum, ſoleat ab omnibus earundem membris in prima ſui admiſſione Juramentum præſtari corporale; ut *honorem, immunitates, libertates & proficua Eccleſiæ ſuæ conſervare, & quoad vixerint commodum ejus procurare ſtudeant, nec quicquam libenter & ſcienter faciant quod ei detrimento vel præjudicio ſiet*, &c.

§ 3. *Tertio, reſpectu Eccleſiæ Anglicanæ.* Veremur enim ut Juramento nos obligare liceat ad extirpationem Regi-

Regiminis publica Authoritate conſtituti & longo uſu ſtabiliti ſerio attentandam: nulla neceſſaria vel ſatis idonea ejus rei cauſa mentibus noſtris aut ſua ſponte objecta, aut ab aliis oblata: Quin potius,

1. Cum omnis publici Regiminis mutatio, præter ea quæ præſentia ſunt & manifeſta, multa inſuper alia incommoda neceſſario ſecum afferat, quæ nullo humano ingenio præcaveri poſſunt, vel etiam prævideri, dum ea dies prodat; & ſera nimis experientia: Non poſſumus eſſe certi, ex immutatione hujus Regiminis (quod in hoc Regno tot ſeculis perduravit, in Legibus Regni tam altas radices egit, & cum Regimine Civili tam arcte conjunctum & complicatum eſt, ut ejus immutatio ingentis in Civili quoque ſtatu & regimine immutationis neceſſitatem inferat) non longe & plura & graviora inſecutura eſſe incommoda, quam ea, quæcunque tandem illa ſint, ſive vera ſive putativa mala, quibus remedium ex iſta immutatione parari prætenditur.

2. Cum procuratores Plebis (inferioris ſcilicet Domus Parlamenti) dudum (b) remonſtraverint, non eſſe ſibi vel in animo vel in votis, *Regimen Eccleſiaſticum abolere*; ſed potius ut *omnia Eccleſiæ Anglicanæ membra iis ordinis & diſciplinæ Legibus, quæ Parlamentaria authoritate conſtitutæ ſunt, regerentur*; imo maligni hominis eſſe ſiniſtram aliquam *in diverſum ſuſpicionem populo infundere*: Summæ eſſet imprudentiæ, conſentiendo ſecundo iſti Articulo ejus nos *Infuſionis* reos ultro præſtare, quæ nos periculis ex quarto fœderis articulo incurrendis objiceret.

(b) — *annon ſam præbere maligne factioni acta noſtra calumniandi. Populo malam ſuſpicionem infundunt, nobis ſc. propoſitum eſſe Regimen Eccleſiaſticum penitus abolere.* Remonſt. 15 Decemb. 1641. Exact. Coll. pag. 19. *Proceres & Plebs declarant, ſc. Eccleſiaſtici Regiminis ac Liturgiæ juſtam & neceſſariam Reformationem intendere, nec quiſquam in eorum alterutro tollere, niſi quod malum fuerit & merito offendere poſſit; aut quod ſaltem minus neceſſarium fuerit & oneroſum.* Decl. 9. Apr. 1642. Exact. Col. p. 135.

(c) Stat. de Carleol. 25 Edw. 1. citatum in Stat. 25. Edw. 3.

3. Cum variis (c) ſtatutis Parlamentariis declaratum ſit, *Sanctam Eccleſiam Anglicanam in ſtatu Præſulatus infra regnum Angliæ fundatam eſſe*: Nobis religio eſt extirpando Præſulatum, ipſa quaſi fundamenta ſubruere,& florentiſſimæ Eccleſiæ ruinam, quantum in nobis eſt, accelerare ; quam officii conſcientiæque vinculo tenemur pro virili ligitimis modis quibuſcunque ſuffulcire & ſuſtinere.

4. *Quarto* denique, *reſpectu Regiæ Majeſtatis* Quia non videtur poſſe a nobis attentari Regiminis Epiſcopalis extirpationem, ſine ſummarum illarum obligationum, quibus Sereniſſimæ Regiæ Majeſtati ex officio & præſtitorum Juramentorum religione obſtricti tenemur, multiplici violatione.

1. *Majeſtatem Regiam ſolam eſſe ſummam Moderatricem omnium Eccleſiaſticarum tam perſonarum quam Rerum* in *Juramento Suprematus* profeſſi ſumus. Quo eodem Juramento (ut & *Proteſtatione* quoq; noſtra) *Regiam* nos *dignitatem, ſtatum, Juriſdictiones & omnimoda jura propugnaturos* ſancte recepimus. Unde liquet, non poſſe nos ſine gravi Majeſtatis Regiæ læſione atque injuria, iteratique perjurii crimine, immutationem aliquam in rebus & legibus Eccleſiaſticis,Rege inconſulto, quaſi jure proprio attentare; nedum Regiminis formam lege conſtitutam ab imis radicibus revellere & extirpare. Niſi eſſet Fœderis iſtius Impoſtoribus jus pariter & intentio (quod * utrumque palam diffitentur) *abſolvendi nos a vinculo illius obedientiæ*, quæ poſt unum Deum Regiæ Majeſtati debetur, cujus fidei concreditam eſſe Juris Eccleſiaſtici tutelam non eſt ipſis ignotum.

* *Infundunt populo ſuſpicionem nobis propoſitam eſſe, ſuæ quemq; licentiæ permittere ab illa Obedientia cum abſolventes quam ſub Deo Regiæ Majeſtati debet, cui Jus Eccleſiaſticum æque ac Civile concreditum eſſe ſcimus.* Remonſtr. 15. Decemb. 1641. Exact Collect. pag. 19.

2. Non poteſt Eccleſiaſtici Regiminis extirpatio a nobis ſincere & ſerio attentari, ſine ſincero etiam animi

animi noſtri voto & ſerio conatu, ut iſtiuſmodi extirpationi Regius accedat Conſenſus. Quæ a nobis tantum abeſſe profitemur, ut officii noſtri eſſe putemus, precibus apud Deum Opt. Max. obnixe contendere, ne noſtris peccatis offenſus Regem ſinat cum Honoris & Conſcientiæ naufragio in extirpationem ejus ſtatus conſentire, ad quem pro virili (Deo adjuvante) tuendum & conſervandum in variis * *Juramenti Coronationis ſuæ* articulis tam ſolenniter conceptis verbis ſemet obligavit.

* *Se conceſſurum, conſervaturum & confirmaturum leges, conſuetudines & libertates a glorioſo rege Sancto Edvardo Clero conceſſas; & ſe conceſſurum, & conſervaturum Epiſcopis & Eccleſiis eorum curæ commiſſis omnia canonica privilegia, & debitam legem, atque juſtitiam, protecturumque & defenſionem exhibiturum ſicut Rex in ſuo regno unicuique Epiſcopo & Eccleſiis ei commiſſis de jure exhibere debet.*

3. Legibus hujus Regni (f) *Epiſcopatuum* & (g) *Decimarum Collationes*; (h) Terrarum reddituumque ad eos pertinentium tempore vacantiæ *fructus* univerſi & *proficua*; (i) omnium Beneficiorum & Dignitatum Eccleſiaſticarum *Primitiæ & decimæ*; cum aliis privilegiis, commoditatibus, & Emolumentis quæ e ſtatu Eccleſiaſtico proveniunt plurimis, in *Corona hujus Regni* ſtabilita ſunt: ſuntq; *Regiorum reddituum* non exigua pars. Quæ omnia abolito *Regimine Frælatico* (juxta ejus vocis in ipſo Articulo expreſſam & ſubſequente praxi ulterius confirmatam explicationem) a Corona in grave ejus damnum & detrimentum abſciſſa erunt & avulſa. Cui rei ne Conſenſum noſtrum præbeamus, ſicut communis æquitatis, atque ejus quæ ſubditos decet fidelitatis Lege prohibemur: ſic ad Regiæ Majeſtatis (k) *decus & ſtatum tuendum. & (l) ad propugnandum atque defendendum quantum in nobis eſt omnes & omnimodas Juriſdictiones—ad ipſum ſpectantes, aut Imperiali hujus Regni diademati conjunctas & annexas*, ſub voti Juriſque

(f) Vide Stat. 25 H. 8. c. 20 & 1. Ed. 6. c. 2.
(g) Stat. 39 Eliz. c. 8.
(h) Stat. 14 E. 3. c. 3. & 5. 17. E. 3. c. 14.
(i) Stat. 26. H. 8 c. 3. & 1 Eliz. c. 4.
(k) Vide Proteſtat.
(l) Vide Juramentum Suprematus.

que jurandi Religione ſolenniter obligati, cenſemus nos non poſſe ſine manifeſti perjurii crimine conſentire.

4. Cum ſic regni hujus conſtitutio ὁμολογουμένως *Monarchica* & (m) *Imperialis*, eaque adminiſtrationis atq; Regiminis commodiſſime temperati: mente nondum ſatis aſſequi valemus, qui nos decere poſſit, ejus *Regiminis Eccleſiaſtici formæ* extirpationem attentare, vel etiam expetere, quam cæteris formis omnibus tam probe conſtitutæ Monarchiæ conditioni multo accommodatiorem eſſe exiſtiamus, & cum ipſius periculo vel præjudicio aliquo omnium minime conjunctam. Hinc fœlicis Recordationis *Regi Jacobo* illud crebro in ore fuiſſe accepimus, quod Eum longus rerum uſus docuerat; *Epiſcopus nullus, Rex nullus.* Exagitarunt quidem hoc prudentiſſimi Regis dictum fidenter ſatis & petulanter, editis ſcripturiente hac tempeſtate libellulis Bardi nonnulli & arrogantes ſcioli. Cæterum res infra paucos annos publice geſtas mente recolentibus, pauciſſima nobis occurriſſe profitemur, quæ apud nos ejus Aphoriſmi fidem elevent. Speramus etiam aliquanto nos mitiore cenſura notandos, quod ad Epiſcopale Regimen extirpandum active concurrere ſubvereamur: cum quo tendat ea extirpatio, ne cogitari quidem poſſit, niſi aut alienandis Epiſcoporum terris & redditibus (quod ut poſſit a *Sacrilegio* & *Injuria* dividi, aliis divinandum relinquimus) aut ut alteri cuivis Eccleſiaſtici Regiminis formæ introducendæ via ſtruatur. Quæ qualiſcunque demum futura eſt, eam *Imperio Monarchico* vel prorſus ἀνύσαλον fore auguramur, vel ſaltem tranquillæ, legitimæ & efficaci ejus Imperii adminiſtrationi magis adverſariam, quam modeſtis finibus circumſcriptum *Epiſcopale dominium.*

(m) *Supremam poteſtatem & merum Imperium apud nos habet Rex.* Camden. in Britan. *Quandoquidem variis antiquis atque authenticis Hiſtoriis & Chronicis manifeſte dicitur & declaratur, Regnum hoc Angliæ Imperium, eſſe, itaque toto Orbe habitum fuiſſe, ab uno ſupremo Capite & Rege gubernatum, Imperialis ejuſdem dignitatem & Regalem ſtatum habente.* Stat. 24 H. 8. c. 12. Vide etiam Stat. 1 Eliz. c. 1, 2, 3. ac paſſim.

SECT.

SECT. V.

De reliquis Fœderis Articulis.

HÆſimus in ſuperioribus Articulis paulo longius: qui, quod ad Religionem & Sacra pertinerent, ad nos etiam propius ſpectare videbantur. Qui ſuperſunt Articulos leviore pede percurremus: Contenti e plurimis quæ objici poſſent, iiſque (ut nobis videntur) graviſſimis, pauca quædam eorum quæ magis obvia ſunt delibaſſe.

In *Tertio Articulo* moleſte nos habet, noſtrum de conſervanda & defendenda Regiæ Majeſtatis perſona & authoritate ſtudium, adjecta illa limitationis clauſula (*in conſervatione & defenſione veræ Religionis & Libertatum Regni*) ita contrahi & in arctum cogi. 1.

Quandoquidem,

1. Nulla officii noſtri hac ex parte limitatio vel in *Juramentis Suprematus & Fidelitatis* (quæ Juramenta cum ea limitatione ne Papiſta quivis præſtare recuſaret) vel in *Solenni Proteſtatione*, vel in *Dei verbo* reperitur.

2. Studium noſtrum pro conſervandis *Juribus & Privilegiis Parlamenti, Regnorumque Libertatibus*, ſine ulla limitatione in eodem Articulo jurandum exigitur.

3. Iſta limitatio *Subditi obſequium* ita in vago, *Regis ſalutem* ita in incerto relinquit: ut quandocunq; populo collubitum fuerit debitam Regiæ Majeſtati obedientiam ſubtrahere, deeſſe vel inde non potuerit, quod inobedientiæ ſuæ prætexant.

4. Poſt contractum ex eo quod noviſſime a nobis factum eſt (præſtito nimirum cum hac limitatione Juramento) *imminutæ* ipſo facto ejus quæ Regiæ Majeſtati

jestati debetur *potestatis & amplitudinis* reatum: importuna admodum res videri posset, eodem quasi halitu ad universum terrarum Orbem provocare, *ut attestentur Conscientiis nostris, nullum nobis eam imminuendi animum vel intentionem affuisse.*

5. Videtur esse limitata hæc juratio, *fidelitatis in subditis Testimonium* novæ sane & stupendæ naturæ: quod, salvis cuique Religionis suæ principiis, posset vel pertinacissimi *Papistæ*, *Hæretici*, aut *Sectarii* conscientia secure deglutire; non posset *Catholici Prostantis* conscientia sine *aliqua nausea* degustare.

II. In *Articulo quarto*, rogamus ut pauca hæc mature cogitentur.

1. Annon imponat iste Articulus filio necessitatem, ut sit patris sui publicus delator, eumque (si forte sit *Incendiarius*, *Malignans*, aut alitercunque ejus generis *malum instrumentum*, quale istic describitur) ad interitum usque & mortem persequatur? Quod ab omni *Naturæ*, *Religionis*, *Humanitatis* jure, videtur esse prorsus alienum.

2. Annon aperiatur isto *Paricidiis*, *Uxoricidiis*, aliisque id genus nefariis facinoribus lata feneštra? Cum possint Fœderis sui prætextu *Liberi* Parentibus, *Mariti* Uxoribus, *Cognati* Propinquis, &c. necem struere; scilicet si *Malignitatis* insimulare volent eos, qui velut obices sunt suarum cupiditatum; quo consilia sua quantumvis impia sacri hujus Fœderis obtentu, facilius & securius adimpleant.

3. Quum solenni protestatione ad tuendam *Subditorum Libertatem* nos obligaverimus; & Procuratores Plebis Domus inferioris Parlamenti omne *Arbitrariæ potestatis* exercitium publica sua *Declaratione* damnaverint, (quam *Declarationem* in singulis hujus Regni Ecclesiis & Capellis & publice legi *jusserunt*, *& lectam ibidem affigi atque remanere, in perpetuam rei memoriam, & in testimonium sinceritatis & integritatis suarum intentionum*:) Annon subjectio nostrique ipsorum, fra-

fratrumq; & popularium noſtrorum, idque præſtito Juramento, ad quævis ſupplicia perferendo (ſine *lege*, ſine *merito*) pro mero arbitrio judicum etiam incertorum, (videlicet qui pro data occaſione ad id munus ea vice exequendum, a quibus tamen incertum, deputati fuerint, nulla prorſus habita *loci*, *conditionis*, *fortunarum*, *exiſtimationis* aut *peritiæ* ratione;) ne capitis quidem ſupplicio excepto, *modo id ipſis videbitur expedire*, ſcilicet, (nihil enim amplius in iſto Articulo ad noxam requiritur) etiamſi delicti modus tam grave ſupplicium non mereatur; Annon ſit, inquimus, iſtiuſmodi ſubjectio, *Libertatis noſtræ* fœdiſſima proditio, inque ejus locum *tyrannidis* κατ' ἐξοχὴν *Arbitrariæ* ſubſtitutio?

Articuli quinti Summa cum ſit, de *Pace & Unione Trium Regnorum* firmanda & conſervanda; quam nos omni legitima ratione pro noſtro cujuſque loco & conditione procurare, & ex officio tenemur, & ex animo cupimus: in eam quidem fœderis partem libentiſſime nos juraturos profitemur. Niſi quod III.

1. Nobis nondum videre contigit, proinde nec agnoſcere licet, eam, cujus in Articulo mentio fit, *beatiſſimæ pacis inter* tria *Regna* (Hiberniam enim eſſe apud eos aliquo in numero confidimus) felicitatem: dum Hibernia bello inteſtino laborat, & eodem bello altera duo Regna implicita manent.

2. Quandoquidem non poteſt ſolide firmari *Pax*, cujus non ſit *Juſtitia* baſis; Juſtitiæq; maxime proprius & adæquatus actus eſt, *Suum cuique tribuere*: nobis vix credibile eſt, tribus hiſce Regnis firmam & ſtabilem Pacem reſtitui poſſe, niſi ex æquo *Regis*, *Parlamenti*, atque *Subditorum*, *Authoritas*, *Poteſtas* & *Libertas* integræ & inviolatæ conſerventur; juxta cujuſque Regni *Leges* publicas, & indubitatas *Conſuetudines*, prout pacatioribus retro temporibus, & ante exortas has turbas, uſu receptæ fuerant.

Arti-

Articulus Sextus conſcientiis noſtris nulla ex parte ſatisfacit.

IV. 1. Quia totus Articulus in *Hypotheſi* fundatur, quam nulla ſolida demonſtratione hactenus firmatam vidimus, *viz. Cauſam hanc*, nempe (ſi rectam ejus vocabuli ſententiam aſſecuti ſumus) hoc mutuæ defenſionis fœdus nuperi belli perſequendi gratia ſuſceptum, *cauſam eſſe Religionis, Libertatis* & *Pacis Regnorum*, atque *ad Dei gloriam, Regnorum commodum*, & *Regis honorem* tantopere ſpectare.

V. 2. Quia ſi eſſet iſta *hypotheſis* ita manifeſta, ut ei prompte aſſentire poſſemus, non tamen ſatis eſset in illa præſidii ad conſcientiæ noſtræ ſecuritatem ut propterea in reliquam Articuli partem tuto jurari poſset: niſi liquido etiam conſtaret, *Media* ad ejuſmodi cauſæ defenſionem adhibenda eſse indubie licita. Quum enim non ſint facienda mala, ut inde eveniant bona: nobis nondum perſuaſum eſt ſatis, *Cauſam Religionis, Libertatis* & *Pacis* ſuſtineri debere vel *Dei gloriam, commodum Regnorum*, & *Honorem Regis* iis Mediis promoveri, quæ non ſunt (judicio noſtro) iis finibus accommoda & opportuna, quæque ſunt omni quod ſcimus Legum divinarum & humanarum præſidio penitus deſtituta.

In ipſa deniq; *Concluſione*, horrent animi quoties cogitamus, a ſingulis fœderatis Deo preces eſse offerendas, *cæteræ quæque Chriſtianorum Eccleſiæ noſtro exemplo provocentur ad ejuſmodi aſſociationem & fœdus ineundum, quo ſe a jugo Antichriſtiano liberent*, &c. In qua Concluſione,

1. Miſso quod de *jugo Antichriſtiano*, quo in his Regnis premebamur, & a quo iſtius ſeu *Belli* ſeu *Fœderis* beneficio liberati ſumus, nihil quicquam nobis compertum ſit: (niſi quis forte ea appellatione *Epiſcopale Regimen* ſignificari putet; quod eorum qui *Veritatis* & *Charitatis* cultores audire amant, ſperamus affirmaturum neminem.)

2. Nihildum

2. Nihildum domi deprehendere viſi ſumus, inter fructus iſtius Aſsociationis ſive Fœderis, tam venuſtum & amabile; ut propterea ſit exoptandum, multo minus precibus expetendnm, ut aliæ Chriſtianorum Eccleſiæ noſtrum hac in re exemplum imitentur.

3. Imo vero in eam ſententiam Deum precari, perinde nobis eſse videtur, ac ſi Deum Opt. Max. *pacis* & *dilectionis Deum* obſecrare velimus,

1. Ut vulſo radicitus e Cordibus Chriſtianorum omni pacis & dilectionis ſtudio, toto Chriſtiano Orbe bellorum & ſimultatum incendia paſſim graſsentur.
2. Ut *Religio Reformata*, cum ipſo *Proteſtantium* nomine univerſo orbi exoſa reddatur.
3. Ut admoneantur Principes Europæi, *Proteſtantes* durius tractandos; vel etiam potius (ſi ſe incolumes eſse velint) ditionibus ſuis penitus exigendos.

4. *Antichriſti jugum*, ſi a legitimis Poteſtatibus Subditorum cervicibus fuerit impoſitum, non vi & armis, & divinæ ordinationi reſiſtendo excutiendum eſse cenſemus, ſed Chriſtiana fortitudine (quæ in *veritatis* intrepida *confeſſione*, & *Tolerantia Crucis* conſiſtet) perferendum.

SECT.

SECT. VI.

De Fœderis Senſu, ſive Interpretatione, Dubia quædam.

RAtionibus ſupra dictis ulterius confirmandis, ex his quæ proxime ſequuntur obſervationibus accedit non leve momentum

1. *Primo*, non poteſt Juramentum ſine perjurio præſtari, quod continet in ſe contradictoria: quia *alteram contradictionis partem neceſſe eſt eſſe falſam.* Fœdus autem iſtud vel revera continet, vel ſaltem (quod ad conſcientiæ munus perinde eſt,) nobis videtur, aliquam multas continere *contradictiones.* Inque eis, iſtas:

1. Unam eandemque Religionem Reformatam *conſervare*, id eſt, non mutare; & *reformare*, id eſt, immutare, & non conſervare.

2. Unam eandemque numero rem, (*viz.* præſentem Eccleſiæ Scoticæ Religionem) ſimplicite & abſolute *conſervare*, & ex hypotheſi tamen *extirpare.*

3. *Regimen Eccleſiaſticum* in Eccleſiis Angliæ & Hiberniæ legibus conſtitutum, *ad verbi Dei præſcriptum reformare*: & eam tamen Regiminis formam, quam Dei verbo conſentaneam judicamus, *extirpare*, ut alia, de qua non ita perſuaſi ſumus, ejus vice ſubſtituatur.

4. Extirpandis *hæreſibus*, *ſchiſmatis*, atque *impietati*, ſeriam navare operam: & *regimen Epiſcopale extirpare*, ex cujus intermiſſione præcipue præ-

prædicta mala in tantum excreviſſe, cujuſque reſtitutionem atque excercitium, eorundem malorum commodiſſimum & efficaciſſimum remedium fore, arbitramur.

5. *Libertates Regni*, ſive (ut habent *Proteſtationis* verba) *libertatem ſubditorum, cum capitis fortunarumque noſtrarum diſcrimine conſervare*: & tamen contra eam libertatem, non iſtoc modo *Fœdus* & *Juramentum Negativum*, nulla lege imperata in nos admittere; ſed & *capita* quoq; noſtra & *fortunas* aliorum poteſtati permittere, qui de utriſque *præter jura*, imo & *contra jura*, pro ſuo arbitrio ſtatuere poterint, duntaxat ſi ut ita fiat ipſis videbitur *expedire*.

Secundo, permultæ occurrent in hoc Fœdere *voces* & *locutiones* valde obſcuræ, & *ſenſus ambigui*: in quas jurari non poteſt cum *judicio*, donec de earum ſententia certi aliquid conſtiterit. Exempli gratia: In primo Articulo; qui ſint *hoſtes communes*? & quæ *optimæ Reformatæ Eccleſiæ*? In quarto; qui ſint pro *Malignantibus* habendi? Quoad extendi debeat & poſſit quod ibidem *de Reformatione impedienda* dicitur? Quod ſit *utriuſque Regni Judicatorium ſupremum*? Et alia hoc genus compluria. II.

Tertio, cum inflecti ſæpius verba Fœderis animadverterimus, & miris interpretationibus aliorſum quam nobis ſonare videbantur incurvari, ut quorundam hominum placitis conſiliiſque, non ſemper optimis, inſervirint: metuendum nobis videtur, ne Fœdus ineundo in eos nos laqueos incauti conjiciamus, unde non ſit integrum ubi voluerimus pedem referre. III.

Ubi enim in *primo Articulo* agitur de Religione in hoc Regno reformanda, *Quoad Doctrinam, Cultum, Diſciplinam, & Regimen, juxta Dei verbum & optime reformatarum Eccleſiarum Exemplum*: I.

1. Reformatio *quoad Cultum*, (qua nihil amplius intendi poſſe & ex verbis ipſis, & (a) publicata *declaratione* ipſorum adducti putabamus, quam accuratiorem aliquam *publicæ Liturgiæ* perluſtrationem; ut ſicubi opus eſſet *Tranſlationes Biblicæ* emendarentur, in *Officiis* & *Rubricis* quædam immutarentur, aut ad ſummum e *ritibus adiaphoris* aliquot qui ſcilicet parum eſſent ad guſtum populi ex quadam *συγκαταβάσει* prudenter ſummoverentur) exiit tandem in meram *totius formæ* Legibus conſtitutæ *abolitionem*: nulla interim alia, quæ in ejus locum ſuccederet, certa forma ſubſtituta.

(a) *Proceres & Plebs declarant ſe Eccleſiaſticæ Liturgiæ juſtam ac neceſſariam reformationem intendere, nec aliquid in eo tollere, niſi quod malum fuerit, & merito offendere poſſit, aut quod ſaltem minus neceſſarium fuerit & oneroſum.* Declar. 9. Apr. 1642. Exact Collect. pag. 135.

2. *Diſciplinæ & Regiminis*, quam jamdiu parturiunt, *Reformationem* (quantum ex ſignis earum rerum quæ hactenus geſtæ ſunt divinare fas eſt) ea nec conſona nobis videtur *Dei verbo*, nec eſt certe *cujuſvis Eccleſiæ*, optimæ peſſimæve, a mundo condito, (quod ſcimus) *exemplo* conformis.

2. In *Articulo ſecundo*, minor profecto nos tenuiſſet & dolor & metus, ſi *Papiſmi*, *Hæreſis*, *Schiſmatis*, & *Impietatis* extirpationem paribus ſtudiis, celeritate, animorumq; & nervorum contentione agitari vidiſſemus, atque *Prælaturæ* & ejus rei, quam *Superſtitionem* ſi placet vocari volunt, extirpationem agi vidimus. Cæterum cum animadvertamus ex una parte, *Prælaturæ* & *Superſtitionis* tollendæ obtentu, quorundam hominum præmaturam ſatagentiam, in *reditibus Eccleſiaſticis* & *vaſis ſacris* (Superſtitionis non alio nomine reis, niſi quod alicujus pretii ſint) inuncandis & converrendis; ex altera parte ferocium iſtorum Reformatorum, in *hæreſi*, *ſchiſmate* & *impietate* (ut minoris compendii rebus) extirpandis, miram lentitudinem & ſupinam indiligentiam, ut

ut in illo opere ferveant, in hoc frigeant: Diſſimulare profecto neutiquam valemus mentis noſtræ ſuſpicionem, *habuiſſe* Fœderis hujus Architectos aliud quidpiam *ob oculos*, præter ea quæ initio *Præfationis* ab eis memorata ſunt: & in hoc Articulo latitare aliquid, quod *Sacrilegio* tam ſit affine, ut tutiſſimum eſſe putemus ab eo utcunque abſtinere.

Ad *Articulum tertium* quod attinet, 3.

1. Etſi quo quidque eorum quæ ibi recitantur ordine collocetur, nobis videri poſſet alias magni nec momenti res, nec periculi: poſtquam tamen (in oratione ſua Parlamentaria) *Chaloner*us cum aliis, tanti eam rem fecerint, ut inde argumentum extuderint; ex eo probare conati, *Regiæ perſonæ & authoritatis* defenſionem, conſervationi *Furium & Privilegiorum Parlamenti, & Libertatum Regni* poſthabendam eſſe, quod hæc in Fœdere * priorem locum obtineat, illa poſteriorem: Condonabunt nobis, uti ſperamus, omnes boni, ſi in illa Fœderis verba ita intellecta jurare pertimeſcamus. Præſertim ſi cogitent, ſi obtinere debeat argumentum a mero ordine ductum, non minus valide ex adverſa parte deduci poſſe, *Regis Perſonam, Dignitatem & Statum* primo loco tuenda eſſe, altera illa ſecundo tertiove: nimirum ſic poſtulante eo ordine, quo in *Proteſtatione* recenſentur. Unde etiam ulterius ſequetur quum *Proteſtatio* illa hoc *Fœdere* antiquior ſit, validiorem eſſe illius quam hujus obligationem: quia *Obligatio prior ſemper præjudicat poſteriori.*

* *Unde liquidiſſime conſtat, Fura & Privilegia Parlamentorum, & Regnorum Libertates, eſſe primo loco conſervandas.* Anſw. to Scotiſh Papers, 18. Nov. 1646 pag. 21.

2. Quandoquidem aliquos noverimus ad Fœdus hac ex parte ſuſcipiendum eo facilius adductos fuiſſe, quod diceretur illa *Limitatio (in conſervatione & defenſione veræ Religionis, & Libertatum Regnorum)* non eſſe excluſive intelligenda: quoties tamen animadvertimus conſeſſum *domus* inferioris Parlamenti *in reſponſione ſua ad quædam Scotorum ſcripta*, hanc Limita ti-

(c) *Observamus vos Regiæ defensionis bis meminisse ex verbis Fœderis, omissa utrobiq; illa clausula,* IN CONSERVATIONE, &c. p. 39, 40.—*Summi momenti clausula, sine qua reliqua articuli pars citari non debet,* p. 56.

mitationem (c) aliquoties urgere, ut clausulam in primis necessariam, & sine qua *Regiæ Personæ* & *Authoritatis defensio* ne nominanda quidem sit; absterreri nos par est ab hoc *Articulo Fœderis*, hoc saltem sensu, admittendo.

3. Maxime cum in nuperrime edito libello rotunde asseratur, Regem ob non conservatas uti debuit Regni libertates, &c. in *Tyrannum* degeneraſſe & *Regem esse* desiisse: proinde & *Subditos* ejus desiisse esse *Subditos*, nec ei Observantiam aliquam ultra debere. Quam *Assertionem* cum ex animo detestemur, ut in Suppositione *falsam* & *calumniatricem*, in Illatione vero *Seditiosam & Diabolicam*: abſit ut in hæc verba jurando, tam impiæ assertioni vel in minimo faviſſe videamur.

Sed enim *Quarti Articuli* de malignantium, &c. punitione verba, meminiſſe piget, & recogitantibus horrescunt animi quanta cum audacia in atrociſſimorum facinorum patrocinium inclinarint, cum alii aliter, tum is Maxime, qui edito sub (d) *Correctoris* titulo libello, *Chaloneriana orationis* defensorem agit. Is γυμνῇ τῇ κεφαλῇ Parlamenti utriusque domus Conſeſsui denunciat, teneri eos virtute Fœderis (qua nimirum parte *malorum se instrumenta ad dandas commeritas pœnas adducturos* spoſponderunt) Regem & universam Regiam sobolem funditus delere: nec poſſe idonea aliqua ratione defendi. *Straffordium & Cantuarienſem* ob *Delinquentiæ* (quod vocant) crimen jure capite plexos, quamdiu *delinquentium coryphœum* permittant esse impunitum.

(d) *The Corrector of a Speech without doors.*

SECT.

SECT. VII.

De Salvis ſive Effugiis.

HAbent tamen viri, quam nobis licet eſſe, aliquanto prudentiores, quibus ſe adverſum ſcrupulos prædictos univerſos vel ſaltem graviſſimos tueantur, ſua quædam σοφὰ φάρμακα & Effugia. Sed quæ poſt debitum examen non deprehendimus eſſe ejuſmodi, ut in eis tuto acquieſcere poſſint conſcientiæ noſtræ.

Primum κρησφύγετον generale eſt: *poſſe quemlibet in verba Fœderis jurare ſenſu proprio.* Atqui in juramento promiſſorio ἐπὶ τῷ, in quo adimplendo & aliorum ratio habenda ſit, id nullatenus videtur admittendum: ſive *Rem* ipſam intueamur, ſive quod inde oriri poſſit *ſcandalum.* I.

Imprimis *Res ipſa* aperto repugnat, 1.

1. *Furis jurandi finis & uſus.* Cui niſi adſit ſimplicitas, non poteſt in *veritate* & *juſtitia* jurari: nec inſerviet tale juramentum terminandis litibus, & *tollendæ contradictioni*, qui Juramenti finis proprius eſt. *Heb.* 6.

2. *Fini Sermonis* proprio. Deus enim hominibus uſum Sermonis eo fine conceſſit, ut eſſet animorum interpres. Ergo oportet, ſicut in omni converſatione & contractibus, ita vel maxime ubi Juramenti intervenit fides, ſic uti Sermone, ut ii quorum intereſt animi noſtri ſenſa ex verbis intelligant.

3. *Fini iſtius ipſius Fœderis.* Quæ cum ſit ſtabilis inter partes conjunctionis aſſecuratio, ut ex mutuis promiſſis confirmatior ſit invicem mutuæ defenſionis & auxilii fides: ſi cuique liberum fuerit *ſuo ſenſu jurare*, nempe uni hoc ſenſu, alteri diverſo; nihilo ma-

jor erit inito jam fœdere, quam nondum inito fuerat, mutui auxilii certitudo.

4. Solenni denique *professioni cujusque fœderati.* Qui in ipsius formulæ conclusione, disertis verbis pronunciat, idque *coram Deo Opt. Max. omnium cordium scrutatore, se in illud fœdus jurare cum sincera intentione id ipsum adimplendi*, &c.

2. Quin & *scandalum* hic oritur non leve, data adversariis Religionis nostræ infamandi eam occasione, objiciendique,

1. Id ipsum a nobis fieri, quod in *Pontificiis* damnamus: *viz.* eludi Juramentorum fidem Jesuiticis *æquivocationibus* & mentalibus *reservationibus.*

2. Tremendum Dei nomen in vanum assumi, & *Juramenta* nobis rem ludicram esse: quibus quod *uno sensu* hodie juratum est, cras alio sensu, quod ei plane contrarium sit jurare licebit.

3. Omnino verissimum esse, quod *Presbyterianis* specialiter a (a) *Jesuitis* pariter & (b) *Sectariis* objicitur; Lubricam esse fidem Protestantium: quia aliud *verbis* palam prolatis, aliud *sensu* intus in pectore reservato, jurare sibi licere putant.

(a) *Hæretici nec Deo, nec homini- bus servant fidem*—

Speciatim hoc addo, Calvinistas in hac re deteriores esse Lutheranis. Nam Calvinistæ nullam servant fidem. Jura, perjura—Lutherani moderatiores sunt, Becan. 5. Manual. Controv. cap. 14. num. 4. & 6. (b)—*Invenire juramenta & fœdera, in eisdem pro libitu suo dispensare, pii, Presbyteri instar Jurare & Pejerare*—Arraignment of Persecut. in Epist. Dedic.

II. *Secundum κρησφύγετον* est etiam generale: Posse jurari cum adjecta tali aliqua clausula, *Quatenus licite potero*; *Quatenus Dei verbo & Legibus Regni consentaneum est*; *Salvis Juramentis prius a me præstitis*, &c. Verum enimvero,

1. Crassam hanc Dei illusionem, ab eo tantum abesse ut nos *perjurii* crimine liberet, arbitramur, ut

ut potius novo nos crimine implicet, fœdæ ſcilicet & execrandæ *hypocriſis*.

2. Nobis pariter hoc abſurdum videtur (poſito quod ſit res ipſa alias & ex ſe illicita) ac ſi quis juraret, ſe *homicidium*, *furtum*, *adulterium*, *perjurium*, aut aliud peccati genus, *quatenus licite poterit* admiſſurum.

3. Si in ejuſmodi *Salvis* acquieſcere poſſet Conſcientia; liceret nobis libera conſcientia non ſolum propoſito jam Fœderi conſentire, ſed & *Conſilii Tridentini* decretis, vel etiam *Turcarum Alcorano* ſubſcribere, & ad utriuſvis obſervationem defenſionemque Juramento noſmet obligare: nimirum adjecta clauſula, *Quoad licebit*; *Quatenus cum Dei verbo congruunt*; *ſalva fide Chriſtiana*, & *voto in Baptiſmate emiſſo*, &c.

Tertium χρησφύγετον *Articulum ſecundum* peculiariter reſpicit, qua parte *de Regimine Prælatico extirpando* agitur. Scilicet intelligendum eſſe Articulum de toto Hierarchia Eccleſiaſtica *collective* ſumpta & *in ſenſu compoſito*. Ita ut ſi tollendis ſolum *Apparitoribus*, alteriuſve cujuſvis (quantumlibet infimi) ordinis Officiariis ab illa Hierarchia quomodolibet pendentibus, opera daretur, ſalvo interim *Epiſcopatu*; data tamen ex Articuli Sententia fides utcunque exolveretur. III.

1. Atqui Fœderis iſtius nec *Latores* verbis, nec *Delatores* factis ſuis aliquod animi ſui vel leve indicium dederunt, unde veriſimile fiat, ex ipſorum Sententia ad perimplendum quod hic juratur nihil ulterius a jurante poſtulari.

2. Quin potius exiſtimandum videtur, (quantum ex effectibus de cauſis judicari poteſt) id illis fuiſſe conſtitutum, ut *Univerſa Hierarchia Eccleſiaſtica* cum omnibus & ſingulis ejus membris radicitus extirparetur. Nam,

1. Primum de Fœdere contrahendo conſilium, aut *Scotis* authoribus initum, aut a noſtris ad promerendam *Scotorum* gratiam & auxiliares copias ſuſceptum fuiſſe, nulli dubitamus. Omnino ergo debuit eam ſententiam continere, quæ *Scotorum* votis & voluntati eſſet conſentanea. *Scotorum* autem quæ fuerit mens, cum ex ipſorum publicatis (c) ſcriptis ſatis appareat, non patitur ratio ut credamus, ex ſublatis *Apparitoribus*, aut alia re qualibet, abſque extirpato penitus Epiſcopatu, eorum expectationi ſatisfieri potuiſſe.

(c) *Vinculo Fœderis utriuſque domus Parlamenti conſeſſus*, *multaque millia Regiorum in Anglia & Hibernia Subditorum, pariter ac nos Regiminis Epiſcopalis in Regno Scotiæ erectionem impedire obligantur. Similiter & nos, aque ac illi, ejuſdem in Anglia & Hibernia extirpationem conari obligamur.* Declar. Scot. ad Ordines Belgii 5. Aug. 1635. citat. in Anſw. to Scotiſh Papers, p. 23.

2. Quin etiam quæ poſtquam hoc Fœdus initum attentata ſunt, ut ſc. authoritate Ordinationis utriuſque Conſeſſus Parlamenti, *Epiſcoporum Poteſtas omnis*, & *Reditus*, atque adeo ipſum *Nomen*, & (ſi fieri poſſet) Membra penitus tollerentur: triſti documento ſunt, quæ fuerit eorum in iſto Articulo mens, quod conſilium.

IV. *Quarto*, ad ea quæ a ſuprema authoritate Regia, & Subditorum officio petuntur argumenta, *duplici modo*, reſpondent: ſed neutra reſponſio nobis ſatisfacit.

1. Aiunt *primo* (quæ nobis nova videtur & ſubtilis admodum Theologia) *Protectionem* & *Subjectionem* in mutua invicem relatione conſiſtere: & proinde cum Rex jam *Protectionem* nobis ultra præſtare non valeat, nos viciſſim *Subjectionis* vinculo non ultra obligari. Sed enim cogitandum erat,

1. *Jus Subjectionis* a *Protectionis jure* ortum esse, & ad ipsum referri, non potest autem ad *protegendi actum* sive exercitium. Ex quo utroque Jure, utraque pars ad ea præstanda quæ sui sunt muneris obligantur: *Subditi* scilicet ad *obtemperandum* Regi, *Rex* ad *protegendum* Subditos. Quæ obligatio ut ei incumbit, ex officii conscientia, ubi id ipsum in ejus potestate fuerit, præstanda: sic quæ isti obligationi relative respondet obligatio, nobis incumbit ex officii conscientia itidem præstanda, ubi id ipsum in nostra potestate fuerit. Illius ergo impotentia ad id præstandum quod sui muneris est, nos obligatione id faciendi, quod & debemus & possumus, non liberat.

2. Imo etiamsi *Rex protectionem* nostri, cum tueri nos posset & deberet, immemor officii sui negligeret: non tamen ex eo neglectu, quantumvis voluntario, solvi vinculum illud quo tenemur in conscientia id quod nostrarum est partium fideliter præstare. Quanto ergo minus putandum est, nos a *Subjectionis* obligatione liberari, cum is a nostræ *Protectionis* impediatur, culpa non sua, sed aliena, nec *voluntatis* defectu, sed *potestatis*?

2. Aiunt *secundo* (in quo tantum non triumphare videntur nonnulli) *Parlamentum* supremum esse Regni tribunal; Regem ubicunque *personaliter præsentem*, præsumi tamen semper in *suprema illa Curia* (ut & in aliis *inferioribus Curiis juridicis*) *præsentem* adesse, *virtualiter*, & per præsentiam potestatis; quod igitur ab Ordinum Conventu in Parlamento fit, non *sine Rege*, sed *ab ipso* factum censeri debere.

Sed

Sed petita primo loco imperitiæ venia, ſi indoctis formularum & apicum juris (quæ ſunt extra ſphæram ſtudiorum noſtrorum) aliquid forte exciderit improprie aut incommode enunciatum; venia proxime petenda eſt, tantiſper ut nobis liceat idem ſentire quod prius, quoad intellectui noſtro liquidum fiat Regem ibi præſentem eſſe *præſentia poteſtatis*, ſicut ſenſui noſtro liquet eum ibi non eſſe præſentem *præſentia Corporis*. Quod ſane (quantum pro ingenii noſtri & experientiæ modulo judicando ſumus) nunquam efficere poterunt, quæ hactenus in eam rem dicta reperimus.

v. Ad *Præſentiam* enim quod attinet,

1. Majorum noſtrorum perpetua quadam traditione imbuti ſumus ea fide ut credamus (d) ad Leges condendas *aſſenſum Regis actualem* ſimpliciter eſſe neceſſarium, & non virtualem aſſenſum ſolum, qui ſcilicet in utraque domo Parlamenti inhærere putetur.

(d) Sic olim habebant antiquæ Legum & Actuum Parlamenti formulæ, *Rex vult, mandat, præcipit, ſancit, concedit*, &c. *aſſenſu Parlamenti*, Vide Stat. uſque ad 1 Hen. 4. Exinde ſic. *Rex de conſenſu Baronum Spiritualium & Temporalium, & ad inſtantem petitionem plebis hujus Regni, conſtituit*, &c. Vide Stat. 21 Hen. 4. ad 1 Hen. 7. Exemplum iſtiuſmodi petitionis Plebis v. 1 Ric. 3. cap. 6. *Orat Univerſitas plebeis in præſenti Parl. congregata. quatenus*, &c.—*Placeat igitur Celſitudini veſtræ de conſilio & aſſenſu Baronum*, &c.—*in hoc præſenti veſtro Parlamento Congregatorum, & authoritate ejuſdem conſtituere*, &c.

Nulla Billa eſt Actus Parlamenti, Ordinatio vel Edictum Juris, etiamſi Conſeſſus utriuſq; Domus in eam unanimiter conſentiat, donec Regio aſſenſu comprobata fuerit. Ancient Cuſtoms, pag. 54.

Aſſemblee de ceux troys Eſtats eſt appelle un Act de Parlament. car ſans touts troys n'eſt aſcun Act de Parlament. Finch. Nomotechn. fol. 21. b.

Concedimus, nullos Actus Parlamenti completos eſſe, vel formaliter obligare ſine aſſenſu Regis. H. P. Anſw. to. Dav. Jenkins, p. 6.

Alias

Alias Regii *Suffragii Negativi* quis poterit esse usus? Aut quorsum opus esset in Lege roganda (e) *Regium assensum* expectari, si absque tali ejus assensu totum negotium non minus valide confici posset?

(e) *Quod si Majestati vestræ placuerit Regiæ Majestatis vestræ assensu ornare, sine quo nec perfectum & completum esse potest, nec*, &c. — Stat. 1 Jac. cap. 1.

2. (f) Statuto provisum est, *Regium absentis assensum alicui Billæ* sive schedulæ *propositæ sub Magno suo Sigillo significatum*, ad omnem Juris effectum non minus validum fore, quam si coram & personaliter præsens adesset. Manifesto argumento, ad effectum Legis ferendæ, *Regiam Potestatem* in Comitiis Parlamentariis non præsumi posse realiter esse præsentem; nisi quatenus Rex vel *in propria sua persona* coram & corporaliter adest, vel absens præsentiam suam supplet per *delegatos* quosdam (sive *Commissionarios*) suos Magni Sigilli authoritate ad hoc deputatos. Quævis alia *præsentia realis* ænigmatis instar est, *Transubstantiationis* monstro haud absimilis; spectrum scilicet & phantasma, & quod scenæ serviat, excogitatum potius quam vel iis ipsis creditum, quibus utile est ut credatur.

(f) v. Stat. 33 H. 8. c. 21.

3. De *virtuali* ista Regis in Consessu utriusque domus Parlamenti *præsentia*, quamprimum nobis vel ex *Brevibus Summonitionum*, (i. e. Rescriptorum Regiorum quorum virtute Membra utriusque domus respective convocantur formulis;) vel ex receptis & agnitis *Regni Legibus*; vel ex constanti Majorum nostrorum prisci & recentioris ævi *judicio & praxi*, vel ex Regiæ mentis per suum aliquod *rescriptum* clara significatione, constare contigerit: tum demum nos eam, uti par est, prompte & alacriter agnituros pollicemur.

Illud

Illud vero alterum argumentum, quod ab *aliorum Tribunalium analogia* ductum eſt, in quibus ſemper *Poteſtas Regia* præſumitur eſſe virtualiter præſens; nobis ſane (ſalvo peritiorum judicio) videtur eſſe non multum efficax.

1. Primo enim, Argumenta loci Topici *a Comparatis* infirma fere ſunt, multiſque fallentiis & exceptionibus obnoxia ita ut niſi inter res comparatas (quod non ſæpiſſime fit) in omnibus ad collationem rite inſtituendam requiſitis ratio ſit uſquequaque par nulla ſit probatio. *Conſtabulario* alicujus villulæ licere ferunt, quod *Juſticiario ad pacem* non licet: & *Seneſchallo* exigui Manerii Jus habet deferendi Juramentum, quod Juris *inferiori Parlamenti domui* competere negant.

2. Deinde quod *Curia Parlamenti* ſupremum Regni Tribunal dicatur & ſit, id *Regiæ* ibidem *Præſidentiæ* jure factum accepimus: ut qui ſit * ſupremus in ea Curia Judex, Membra vero utriuſque Domus ipſius ad ſummum non niſi *Conſiliarii*. Quæ ſi ita ſint inter Parlamentum & alia Tribunalia, ratio diſcriminis ex his quæ ſequuntur facile conſtabit.

* *Dominus Rex habet ordinariam Juriſdictionem, dignitatem & poteſtatem ſuper omnes qui in Regno ſuo ſunt. — Ea quæ Juriſdictionis ſunt & pacis ad nullum pertinent niſi ad Coronam & dignitatem Regiam nec a Corona ſeparari poſſunt.* Bracton citat. Stamford, lib. 2. cap. 2.

1. Primo, *Inferiorum Tribunalium Judices*, ſunt a Rege deputati, omniaq; ut ipſius *Miniſtri & Vicarii* ejus nomine & authoritate faciunt. In illis itaque Curiis (quæ ſunt *Miniſterialis* tantum & *Vicariæ Juriſdictionis*) ſufficiat ut Rex ſit præſens *præſentia Poteſtatis ſuæ*; nec enim neceſſe eſt ut ſit ibi perſonaliter præſens, ubi nullus eſt perſonalis ſui ſuffragii neceſſarius uſus: At in *ſuprema Curia Parlamenti*, in qua Rex ipſe ſupremus Judex pro Tribunali ſedet, ſuo ipſius nomine, & immediata authoritate omnia tranſigens, poteſtas

teſtas ejus non poteſt præſumi *realiter* eſſe præſens, ſine aut actuali *præſentia perſonæ ſuæ*, aut *virtuali* ſaltem ejuſdem *repreſentatione* magno ſuo ſigillo atteſtata.

Secundo, *Inferiorum Tribunalium Judices*, quibus omnia Regio nomine & authoritate peragenda ſunt, Regi propterea de jure in ſuis Curiis rite adminiſtrando, fidem ſuam ſolenni Juramento obligant. Nec enim ibi ſedent jus dicturi aliquo proprio ſuo jure, ſed Jure fiduciario & a Rege ſibi delegato, ὡς ἂν αὐτὸς πεμπόμενοι: Qua de cauſa *Regii Judices* dici ſolent, & *Regii Miniſtri*. At in *ſuprema Curia Parlamenti*, Proceres & procuratores Plebis Regi ſupremo Judici, quaſi in conſilio aſſident, de arduis Regni negotiis pro communi utilitate conſilium ſuum Regi ubi opus eſt impenſuri: qua de cauſa non *Judices Regii*, ſed *Regium Conſilium* audiunt. Habentque ſua utriq; propria & peculiaria Jura & Privilegia, tam inter ſe, quam a Juribus Regis diſtincta & diviſa. Unde fit ut ſint tres quaſi diſtincti *Gradus*, ſive (*g*) ut a paucis Annis (hoc ſolo uteremur ſenſu) dici cœperunt (*b*) *Ordines* vel *Status*, REX, PROCERES, PLEBS. Quorum ordinum (quoniam ſupponitur eſſe quilibet ſuorum Jurium optimus cuſtos & conſervator) æquum eſt ut ſinguli, & debitis ſibi privilegiis gaudeant, & intra debitos ſe limites contineant. Quod ſi cujuſvis *trium ordinum poteſtas* in duobus reliquis præſumeretur eſſe *virtualiter præſens*; non poſſet is *Ordo* prohibere, ne ſibi juribuſque ſuis ab illis fieret præjudicium. Quod toti *Regni Caput* habitus eſt ſemper. Tres vero *ordines* ſive *ſtatus Regni* ſunt, Clerus, Nobilitas & Plebs. *Nos Regiæ veſtræ Majeſtatis* — ſubditi (viz. Domini Spirituales & Temporales, & Procuratores Plebis) *repræſentantes tres* (Ordines ſive) Status Regni veſtri Angliæ. Stat. 1 El. c. 3 — Status Cleri e præcipuis Regni Statibus unus. Stat. 8 *Eliz.* cap. 1.

2.

(*g*) Etenim in Jure noſtro *Rex* in Regni Ordinibus nunquam cenſetur, ſed omnium Ordinum, totiuſqueadeo

(*b*) V. *Finch* ſupra ad Lit. d.

Reipublicæ

Reipublicæ tandem foret exitiale, cum pendeat totius ſalus & incolumitas, ex ſingularum principalium partium vigore, juriumque & privilegiorum ſingulis debitorum conſervatione; ut ſc. ſua ſingulis Ordinibus Jura (*Regi*, *Proceribus*, *Plebi*) integra maneant & inconcuſſa.

3. *Tertii*, *Inferiorum Tribunalium Judices*, eo quod vicaria tantum eaque *mere Judiciali poteſtate* præditi ſunt; in Juriſdictionis ſuæ exercitio definitis propterea limitibus, quos ipſis excedere ſit nefas, circumſcripti ſunt: hinc, latis a Principe *Legibus*; illinc, latis a ſe *Sententiis*. Ita ut in Jure dicundo, nec eis liceat a conſtitutis *Legibus* recedere, nec *placita* ſua revocare. At *Suprema Curia Parlamenti* (virtute ſupremæ illius poteſtatis, quæ Regi Curiæ Præſidi inhæret) non *Judiciali* modo, ſed & *legiſlativa* poteſtate prædita eſt, nec ullis humanis definitionibus ita concluſa eſt, ut non ei liceat cum *leges* ipſas, tum ſua *placita* pro Jure & arbitratu ſuo immutare, atque revocare. Regius itaque *conſenſus perſonalis* non eſt in illis Curiis neceſſarius, ubi ex earum *legum* præſcripto, quibus ferendis Rex jam ante conſenſum ſuum præbuit perſonalem, omnia gerenda ſunt. Cæterum ut validus ſit aliquis poteſtatis Actus, *præter*, *ultra*, *ſupra*, vel *contra conſtitutas leges*; ab iſtarum rerum peritis edocti ſumus (& profecto nobis videtur ſanæ rationi valde conſentaneum) Regium conſenſum perſonalem eſſe ſimpliciter & abſolute neceſſarium. Siquidem eſt omnis ejuſmodi Actus exercitium poteſtatis *Legumlativæ* potius quam *Judicialis*. Et communi omnium Gentium uſu atque conſenſu receptum eſt, nullum *Legiſlativæ poteſtatis* Actum in aliqua Communitate validum eſſe niſi ab ea perſona ſive cœtu confirmetur, qui ſit *totius Communitatis* caput, & penes quem ſit *ſummum* in eo populo *Imperium*. Summum autem Imperium in hoc Regno penes

Regem

Regem eſſe, tam eſt extra omnem controverſiam, ut cum in communi ſermone, tum in ipſis Juris paſſim formulis, Rex ubique audiat (i) *Supremus Dominus Rex noſter*, & in juramento Suprematus conceptis verbis profiteri jubeamur, *Majeſtatem Regiam ſolam eſſe ſummam Moderatricem hujus Regni.* Permittimus itaque aliorum Prudentiæ, ut ſerio exiſtiment quanta mala, quæ pernicies publicæ rei inde creari poſſent, ſi uniuſcujuſve *trium Ordinum* jus & poteſtatem a reliquorum utrovis vel utroque contingeret abſorberi, atque ſub *poteſtatis* Judicialis nomine & obtentu, reipſa tamen *poteſtas Legumlativa* & *Imperialis*, ab uno vel utroque (reliquo excluſo) exerceretur.

(i) *Corona Angliæ ita libera ſemper fuit, ut ſub nulla Terrena poteſtate unquam fuerit, ſed immediate ſub Deo in omnibus ad Regalitatem dictæ Coronæ ſpectantibus*, Stat. 16 Ric. 2. c. 5. *Omnis ſub eo eſt, & ipſe ſub nullo niſi tantum ſub Deo. Parem autem non habet Rex in regno ſuo, quia — Item nec multo fortius ſuperiorem aut potentiorem habere debet, quia ſic eſſet inferior ſuis Subjectis.* Bracton Centenar. 1. Rubr. 36. *Cui αὐτοκρατορικὼ Legibus ipſis Legum vim imponendi poteſtatem Deus dedit*, Finch. Nomotechn. in Epiſt. dedicat. ad R. Jacobum.

Quarto, cum ſit omnis *Juriſdictio*, & *Judicialis Poteſtas* originaliter in *Rege* velut in *Fonte* & *radice* (qui propterea Juris noſtri Scriptoribus (k) *Fons Juſtitiæ* appellatur, & non in alia quacunque Perſona vel Cœtu, niſi per derivationem ab illo Fonte; videtur nobis res manifeſta, neque *Judices Inferiorum Tribunalium* Miniſterialis & Vicariæ Juriſdictionis, neque *conſeſſus Procerum & Plebis* in Suprema Curia Parlamenti, vel conjunctim vel diviſim, *Jus* aliquod ſive *Juriſdictionem* in Sub-

(k) Bracton & alii — *Bello Legum inmunes tationem aliqua ex parte intendere, eſt Bellum contra Regem concitare, & conſequenter læſæ Majeſtatis crimen, ex Statut.* 25 Edw. 3. *eo quod Regis Leges ſunt. Ille fons eſt unde per varios ſuos canales ad Subditos derivantur. Saint-John* in his Speech concerning the Earl of *Strafford*, pag. 12.

ditos

ditos hujus Regni exercere oportere, quod non plane conſtiterit fuiſſe ipſis *a Rege* collatum, permiſſum, aut alia aliqua emanatione legitima derivatū. Nec legitime derivatum cenſeri poteſt, niſi quod aut ex formis *Regiorum Diplomatum, Brevium, aliorumve Reſcriptorum*; aut ex Receptis, & Notoriis Regni, vel *Legibus ſcriptis* expreſſo, vel *non ſcriptis conſuetudinibus* tacito Angliæ Regum Conſenſu ratificatis & confirmatis, apparet fuiſſe *Regia* authoritate conceſſum. Quæ *Leges, Conſuetudines, & Reſcripta*, cum ſint omnium *Furium & Juriſdictionum* cuilibet eorum reſpective competentium juſti quaſi Carceres & Cancelli; nobis nondum ſatis demonſtratum eſſe profitemur, vel ex *Legibus & Conſuetudinibus* hujus Regni, vel ex Formulariis eorum *Brevium*, ſive *Reſcriptorum* quibus Membra Parlamenti convenire jubentur; *Conſeſſum duorum Ordinum*, alterum, amboſve jus habere, & Authoritatem ſine Rege *ſtatuendi, jubendi*, vel *tranſigendi*, ſed una *cum Rege ſuper arduis* Regni Negotiis (i) *Colloquium habendi, tractandi, & Conſilium impendendi.* Unde etiam factum exiſtimamus, ut in Supplicationibus, Remonſtrantiis, & Declarationibus, ſuis, aliiſque publicis Scriptis, *Magnum Regis Conſilium* ſe paſſim appellare ſoliti ſunt. Sunt autem *Leges* illæ, *Conſuetudines & Reſcripta* (noſtro quidem Judicio) Loci Topici, maxime proprii & idonei, e quibus ampliſſimorum conſeſſuum utriuſque Domus juſta Authoritas demonſtrative & cogenter colligi poteſt; & non exiles eæ, atque incertæ deductiones, quas ex Analogiarum quadam ſpecie, & inſtituta rerum ſimilium diſſimiliumque comparatione elicere fortaſſe poterit, vel etiam extorquere, humani Ingenii importuna ſolertia.

(i) *Et ibidem nobiſcum Colloquium habere, tractare — ſuper dictis negotiis tractatur, veſtrumque conſilium impenſur---* Breve Summonit Magnatibus, &c.

SECT.

SECT. VIII.

De Juramento Negativo.

Juramentum Negativum ſubveremur ut a nobis præſtari poſſit,

Non prodita ea libertate, ad quam tuendam, & *Juramenti* & *Officii* vinculo jam ante obligati ſumus. Cui Libertati adverſari arbitramur impoſitam Subdito, *ſine Lege* jurandi neceſſitatem.

Non abjurata (a) nativa *Subditorum Ligeantia* (ſive fidelitate) violatiſque *Suprematus* & *fidelitatis* Juramentis, a nobis prius præſtitis. Quibus omnibus ad Regem quantum in nobis eſt defendendum obligati, jurare nunc jubemur (idque ex animo) nos eum nolle defendere, vel ei opem ferre.

(a) *Tenetur quilibet Subditus virtute Ligeantiæ ſuæ ad ſerviendum & auxiliandum Principi ſuo & Domino Supremo, omni tempore quoties opus fuerit*, Stat. 11 Hen. 7. cap. 18.

Non imminuta plurimum (contra verba Fœderis Articulo tirtio) *Regiæ Majeſtatis juſta poteſtate & amplitudine*, agnoſcendo ſc. in conſeſſu utriuſq; Domus Parlamenti poteſtatem Regiæ poteſtati oppoſitam. Quum profiteamur nos neutiquam intelligere poſſe, qui poſſit in hoc regno *Poteſtas* aliqua legitime exerceri, quæ non ſit *Regiæ Poteſtati* ſubordinata.

SECT. IX.

De Ordinationibus ad Diſciplinam (Eccleſiaſticam) & *Directorium* (*Cultus publici*) *ſpectantibus.*

IMprimis *de utriſque conjunctim.* Non certum eſt poſſe nos ſine peccato, *Ordinationibus* Conſeſſuum utriuſque Domus parere, Regio conſenſu nondum comprobatis.

1. Præſertim eis, quæ non ſolum *Legibus* hujus Regni, & *Statutis*, unamini *Regis*, *Procerum*, & *Plebis* in Parlamento conſenſu ſtabilitis contraria imperant;

2. Verum etiam ejuſmodi *Leges* & *Statuta* refigere & in perpetuum abrogare profitentur: cum enim *ejuſdem ſit poteſtatis deſtruere, cujus eſt conſtruere*, nobis nondum perſuaſum eſt, inferiori poteſtati licere, quod a ſuperiori poteſtate legitime factum eſt, reſcindere & adnullare.

(a) Vide Stat. 1 *Eliz.* cap. 1.

3. Maxime cum (a) tota *Poteſtas Juriſdictionis* circa res Eccleſiaſticas expreſſiſſimis Legis verbis *Imperiali hujus Regni Diademati in perpetuum conjuncta ſit & annexa.* Et cujus Capitis ſit illud Diadema geſtare, nemini ſubdito fas eſt ignorare.

Proxime, quod ad *Diſciplinam Eccleſiaſticam* attinet;

1. Si *Diſciplinæ* appellatione contineatur & *Regimen Eccleſiaſticum*, non poſſumus Ordinationi ea de re parere, niſi extirpandæ venerandæ Antiquitatis regiminis formæ conſentire velimus. Quæ ſub quibuſcunque Temporum converſionibus, religioniſq; in hoc Regno mutationibus, per omnes tamen Seculorum

lorum Succeſſiones non modo inviolata perduravit, ſed publicis quoque *Regni Legibus* firmata, *Regumq; Chartis*. Diplomatis & dotationibus ornata fuit. Ampliſſimo ſane Teſtimonio, eam Regiminis formam, & *Adminiſtrationi Civili, & libertati Subditorum*, accommodatiſſimam, communi hominum judicio ſemper eſſe habitam. Quam etiam ſinguli *Reges Angliæ* continua ſerie ſibi invicem ſuccedentes, ſub Regni ſui initium, ſolenni præſtito Juramento conſervaturos ſe & propugnaturos polliciti ſunt. Cujus denique continuationem (b) ob rationes ſupradictas ex animo cupimus & exoptamus. (b) Vide ſupra Sect. 4.

2. Quod ſi reſtrictius aliquanto accipiatur *Diſciplinæ* vocabulum (prout in ſecundo Fœderis Articulo ubi *Regimini* contradiſtinguitur, accipitur) adhuc tamen erit, quod nobis non uſquequaq; ſatisfaciat: *viz.* permitti tot hominum (eorumq; fortaſſis imæ ſortis plurium) arbitrio, Chriſtianorum non malorum myriadas a *S. Cœnæ* participatione arcendi poteſtatem. Aufteritatis genus nullo quod ſcimus Dei mandato præceptum; ſed quod potius & regulis *Prudentiæ* ac Chriſtianæ dilectionis in genere, & in ſpecie *B. Pauli Conſilio* atque *Exemplo* repugnare videtur. Is enim in Eccleſia errorum & corruptelarum, qua in *fide*, qua in *moribus*, refertiſſima, poſtquam (c) de *excommunicando* viro quodam ſingulari, qui cum magna Chriſtiani nominis infamia inceſtam ſine pudore vitam uſque agebat, mandaſſet; ſufficere tum ratus (d) *indignæ manducationis* grave periculum ſub generali docendi forma Eccleſiæ propoſuiſſe, conſcientiarum particularium ſcrutinium *proprio cujuſque examini* permittendum cenſuit: nulla facta cuiquam aut *Paſtori Eccleſiaſtico*, aut *Presbytero Laico* poteſtate alios examinandi, & pro ſuo arbitratu a ſacræ Cœnæ communione excludendi. 4. (c) 1 Cor. 5. 1, &c. (d) 1 Cor. 11. 28, &c.

Quoad *Ordinationem* denique illam quæ circa *Directorium* (divini Cultus publici) verſatur obolendæ

Liturgiæ Eccleſiæ Anglicanæ (hoc eſt, tollendo *Libro Precum Eccleſiaſticarum)* non poſſumus libera conſcientia, quamdiu præſens mentis noſtræ judicium & præſentium Legum vis obtinuerint, ullatenus conſentire.

1. Quem Librum plerique noſtrum propriis *Subſcriptionibus* comprobavimus, cum adjecta etiam ſolenni *promiſſione*, nos alia forma, quam quæ in eo Libro præſcripta eſt, in publicis Officiis non uſuros.

(e) Stat. 1 *Eliz.* c. 2. & 8 *Eliz.* cap. 1.

2. Quo juxta *Subſcriptionem* & *promiſſionem* prædictas, & pro debiti (vi (e) Statuti ea in parte editi) Officii noſtri ratione, in *Eccleſiis* & *Capellis* noſtris, aliiſque publicis, ac privatis Oratoriis conſtanter hactenus uſi ſumus, magno cum animarum noſtrarum fructu, & ſolatio.

3. In quo nihil credimus contineri, *Quod* (cum eo interpretandi candore, quem æquum eſt omne genus ſcriptis concedi) non ſit juſte defenſionis capax: *Quod* non eſt a viris doctis, & piis, ab importunorum hominum cavillationibus dudum & abunde vindicatum: *Quodque* non confidamus, poſſe nos (Deo opitulante) adverſus *Pontificios* & alios quoſcunque ejus Impugnatores & Calumniatores, cum res poſtulaverit, tueri & defendere.

4. Qui *Statuto Parlamenti* (idque temporibus tranquillis) publica & plena authoritate & qua ſub Cœlo nullam agnoſcimus majorem aut ſanctiorem, ſtabilitus eſt & confirmatus. Quod *Statutum* tanti apud nos ponderis eſt, ut non ſolum nos omni neceſſitate liberet ea proponendi, quæ contra *Directorium* ejuſve aliquam partem jure objici poſſe videntur: ſed e contra ſummam nobis imponat neceſſitatem Liturgiæ formulam obſervandi nec admittendi in ejus præjudicium aliquod publici Cultus ſive *Directorium*, ſive *Formulam*, donec *Statutum* prædictum quam juſta & plena authoritate conditum eſt, tam juſta & plena authoritate abrogetur.

Quo

Quo *Statuto* non ſolum omnibus Eccleſiarum Paſtoribus, & verbi Dei Miniſtris, ejus *Libri uſus* diſertim imperatur: ſed & ſub graviſſimarum pœnarum ſanctionibus cautum eſt: (*Ne quis eorum formulam inibi præſcriptam obſervare recuſet: Neu pro Concione, vel alias quicquam pronunciet aut loquatur in dicti Libri Precum publicarum, aut alicujus in eo ejuſve aliqua parte contenti derogationem ſive depravationem.*) Pœnis inſuper conſtitutis in alios quoſcunque (ne *Baronibus* quidem Parlamenti exceptis) qui contra Librum prædictum ſimiliter pronunciaverint aut locuti fuerint: Vel qui verbi Miniſtrum aliquem facto, dictove compulerint, aut alia quacunque ratione induxerint vel procuraverint; *Sacramenta* aliave divina Officia alio modo aut forma quam in Libro prædicto inſtitutum eſt celebrare, vel qui formæ prædictæ aut miniſtro cuiquam uſum prohibuerint, aut alias quoquo modo impediverint, &c. ut in verbis dicti Statuti plenius apparet.

Quod etiam *Statutum* poſtquam ſemel conditum eſt, tantæ conſtat fuiſſe per omnia ſuccedentia Tempora Authoritatis, ut in omnibus **Statutis contra Papiſtas* (quos *Recuſantes* vocant) exinde conditis, prius & idoneus Character, qua velut nota diſtinctiva ejuſmodi *Recuſans Papiſta* a Catholico Proteſtante internoſcatur, iſte ſemper exprimatur; Si quis nimirum *publicis Precibus intereſſe*, aut ſacram Synaxin *juxta formas & Ritus in Libro prædicto præſcriptas* percipere *recuſaverit*. Adeo ut *pluribus Statutis* hoc ipſo Parlamento conditis imperata fuerint *Recuſantibus* Papiſtis Tributa dupla proportione perſolvenda, *ipſiſſimo hoc Charactere* juxta Literam eorundem Statutorum dignoſcendis.

*vide Stat. 23 Eliz. 1. 29 Eliz. 6. 35 Eliz. 1, & 2. 3 Jac. 4, & 5.

Propoſuimus libere & perſpicue, quæ ſit noſtra de *Fœdere*, *Juramento* & *Ordinationibus* prædictis ſententia; quam tamen in re qualibet rectius edocti, parati ſumus eatenus corrigere & emendare. Unum hoc interim ſerio ut expendatur rogamus, ſi e tot pro-

propositis scrupulis, unus aliquis (reliquis licet penitus exemplis) mentibus nostris hæreat, cui non fit pene satisfactum, Conscientiam interim non posse esse plane securam. Quo supposito neque aliis (nondum *data* Conscientiis nostris securitate) æquum erit nos impellere, neque nobis (nondum *accepta*) liberum ad *Fœdus*, *Juramentum* & *Ordinationes* prædictas in nos admittenda nosmet sponte subjicere.

Quis damnaverit eum qui duabus potentissimis rebus defenditur, *jure* & *mente*? QUINTIL. Beatus qui non condemnat seipsum, in eo quod approbat, *Rom.* 14. 22.

Formula

Formula Juramenti Supremat⁹ ex *Stat.* 1 *Eliz. cap.* 1.

EGO N. M. *Conſcientia mea teſte profiteor atque denuncio, Majeſtatem Regiam ſolam eſſe ſummam Moderatricem hujus Regni, aliarumq; ditionum ac Regionum omnium ſibi Subjectarum, Nec non omnium tam perſonarum quam rerum tam Eccleſiaſticarum, quam civilium. Adeoque nullum exterum ſive Principem, ſive Pontificem, ſive Statum, ſive Poteſtatem, vel habere in hoc Regno, vel habere oportere ullam omnino Juriſdictionem, Poteſtatem, Celſitudinem, Præeminentiam, Authoritatem vel Eccleſiaſticam vel Civilem. Itaque palam ac aperte rejicio atque repudio quaſcunque perigrinas Juriſdictiones, Poteſtates, Celſitudines, Præeminentias & Authoritates: ſancteque recipio me Regiæ Majeſtati, ejuſque Hæredibus, legitimiſque Succeſſoribus, debitam fidem & obſervantiam perpetuo præſtiturum, & quantum in me fuerit propugnaturum atque defenſurum, omnes & omnimodas juriſdictiones, privilegia, præeminentias & authoritates quaſcunque vel conceſſas, & commendatas Regiæ Majeſtati, ejuſque Hæredibus & Succeſſoribus, vel Imperiali hujus Regni Diademati conjunctas & annexas. Ita me Deus adjuvet per Jeſum Chriſtum hoc ſacro-ſancto Evangelio annunciatum.*

Formula

Formula ſolennis Voti & Proteſtationis, 5. *Maii*, 1641.

EGO A. B. *coram Deo Opt. Max. polliceor, voveo & obteſtor, me veram Reformatam Proteſtantium Religionem in Doctrina Eccleſiæ Anglicanæ expreſſam contra Papiſmum & omnes Papiſticas in hoc Regno Innovationes Doctrinæ prædictæ contrarias, quoad legitime potero, cum vitâ, viribus, & fortunis meis propugnaturum atque defenſurum; Atque etiam pro debito* * *Legeantiæ meæ Officio Regiæ Majeſtatis Perſonam, Dignitatem & Statum, nec non Parlamenti poteſtatem & privilegia; juraque & libertates Subditorum; & ſingulas quaſque Perſonas quæ hac Proteſtatione ſe obligaverint, in re qualibet quamcunque in ligitima ejuſdem proſecutione eorum quilibet fecerit. Item quoad potero, & licebit, omnes eos qui vi, opera, conſiliis, machinationibus, conjurationibus, aliiſve modis quibuſcunque aliquid quod ſit huic Proteſtationi ejuſve alicui parti contrarium effecerint vel attentaverint, impediturum, & ut ad condignas pœnas perſequendas perducantur, omnibus juſtis viis & modis, quantum in me erit, effecturum. Inſuper ut inter tria Regna Angliæ, Scotiæ & Hiberniæ unio & pax conſervetur, juſtis & honeſtis rationibus omnimodis operam daturum: Et nec ſpe, nec metu, neque cujuſcunque alterius rei intuitu, hanc promiſſionem, votum & proteſtationem unquam violaturum aut deſerturum.*

* Fidelitatis.

FINIS.